

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2013 г.**

СОФИЯ, 2014

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОРСКО СТОПАНСТВО.....	5
1. Характеристика на горските територии.....	5
2. Инвентаризация и планиране на горските територии.....	7
3. Промени в горските територии.....	9
4. Залесяване и защита срещу ерозия.....	11
5. Защитени територии и горска сертификация.....	13
СТОПАНИСВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ.....	17
I. Стопанисване на горите.....	18
1. Отгледни и селекционни сечи в държавните гори.....	18
2. Други мероприятия.....	18
II. Ползване на дървесина.....	20
III. Защита на горите.....	20
1. Авиоборба.....	20
2. Наземна химична борба.....	20
3. Механична борба.....	21
4. Санитарни сечи.....	21
НЕДЪРЖАВНИ ГОРИ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГОРИТЕ.....	22
I. Изготвяне на проекти на нормативни документи	22
II. Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавните гори	23
III. Регистър на лицата, извършващи лесовъдска дейност	24
IV. Контрол върху дейностите в горите	24
ГОРСКА ПОЛИТИКА, ПРОЕКТИ И МЕЖДУНАРОДНИ ДЕЙНОСТИ.....	25
1. Горска политика и стратегическо планиране.....	25
2. Международни проекти, проекти по структурни фондове на ЕС, в т.ч. проекти по оперативни програми и по Програмата за развитие на селските райони.....	26
3. Научно обслужване, обучение, участие в експертни съвети, работни групи и други.....	28
4. Евроинтеграция и международно сътрудничество.....	29
КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИТЕ СМЕТКИ И ФОНДОВЕ НА ИАГ.....	32
I. Бюджет, финанси и счетоводство.....	32
II. Собственост, инвестиции и капиталови разходи.....	33

III. По отчета за касово изпълнение на бюджета.....	34
1. По приходите.....	34
2. По разходите.....	34
3. Численост на персонала.....	36
IV. По отчета за извънбюджетните сметки и фондове.....	36

АДМИНИСТРАТИВНО, ПРАВНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ 37

1. Административна дейност, законодателна инициатива и усъвършенстване на нормативната база	37
2. Човешки ресурси	38
3. Информационна дейност	38
4. Връзки с обществеността	39

ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ДИВЕЧА.....41

I. Лов и опазване на дивеча.....	41
II. Превенция, контрол и опазване на горските територии.....	42
1. Опазване и защита на горските територии от пожари.....	42
Статистика и анализ	42
Изпълнение на противопожарни мероприятия	44
2. Контрол и опазване на горските територии от нарушения	46
Констатирани нарушения	47
Дейност на РДГ	50
Дейност на горските инспектори към Дирекция „Опазване на горите и лов“ в ИАГ	51
Взаимодействие с други институции	52
Основни проблеми при контрола и опазването на горските територии	53
Предложения за оптимизиране на дейността	54
Приоритетни задачи и мерки	55

ВЪТРЕШЕН ОДИТ.....56

1. Одитни ангажименти	57
2. Съществени констатации	57
3. Основни изводи и препоръки	57

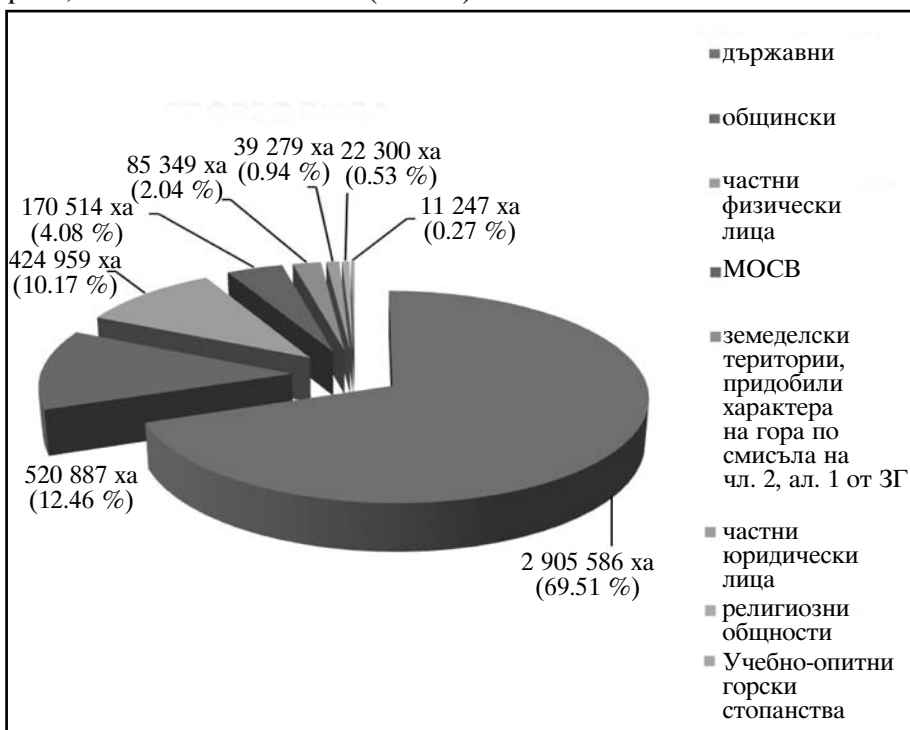
ФИНАНСОВ КОНТРОЛ.....60

II. Система за финансово управление и контрол (СФУК) в ИАГ.....	60
1. Управление на риска в ИАГ.....	60
2. Преглед и анализ на основните компоненти на СФУК	60
II. Годишен доклад за състоянието на СФУК	61
III. Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход в ИАГ	62

ГОРСКО СТОПАНСТВО

1. Характеристика на горските територии

Площта на горските територии към 31.12.2013 г. възлиза на 4 180 121 ха, от която 2 905 586 ха (69.51 %) са държавни горски територии, 170 514 ха (4.08 %) - предадени на МОСВ (в т.ч. НП „Рила“, НП „Пирин“, НП „Централен Балкан“ и резервати, както и 431 ха по поречието на р. Марица, стопанисвани от „Напоителни системи“ по картата на възстановената собственост, ДГС - Пазарджик), 11 247 ха (0.27 %) - предоставени за управление на учебно-опитни горски стопанства, 520 887 ха (12.46 %) - общински, 424 959 ха (10.17 %) - на частни физически лица, 39 279 ха (0.94 %) - на частни юридически лица, и 22 300 ха (0.53 %) - на религиозни общности. Земеделски територии, придобили характер на гора по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите, възлизат на 85 349 ха (2.04 %).

Фиг. 1. Разпределение на горската територия по видове собственост

Към 31.12.2012 г. площта на горските територии е възлижала на 4 163 415 ха, от която 2 908 575 ха - държавни, 169 475 ха - предадени на МОСВ (в т.ч. НП „Рила“, НП „Пирин“, НП „Централен Балкан“ и резервати), 11 257 ха - предоставени за управление на учебно-опитни горски стопанства, 506 892 ха - общински, 423 334 ха - на частни физически лица, 36 922 ха - на частни юридически лица, и 22 773 ха - на религиозни общности. Земеделски територии, придобили характер на гора по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите, са възлижали на 85 051 хектара.

Изменението на общата и залесената площ на горските територии през 2013 г. спрямо 2012 г. (форма 1 ГФ) е следното:

- Общата площ на горските територии се е увеличила с 16 706 ха - от 4 163 415 ха през 2012 г. на 4 180 121 ха през 2013 година. Увеличаването се дължи на извършената през 2012-2013 г. инвентаризация на територията на 22 горски и ловни стопанства, площи от неустроени досега гори, както и на залесени и самозалесили се земеделски територии, придобили характера на гора.

- Залесената площ от 3 795 338 ха през 2012 г. е 3 811 126 ха през 2013 г. - увеличаване с 15 788 ха, в резултат на неустроените досега гори, възникнали като самозалесили се голи горски площи или изоставени земи извън горските територии, установените между последните две инвентаризации на отделните горски и ловни стопанства, както и на преоценката на нелесопригодни горски площи при инвентаризацията на горските територии, които имат характер на насаждения (както и включените горски територии, които досега са били отчитани като земеделски земи „временно стопанисвани от общините“ и след изтичането на срока по реда на по чл. 19, ал. 2 от Закона за стопанисване и ползване на земеделските земи стават общинска собственост).

- Незалесената площ нараства с 918 ха, като от 368 077 ха става 368 995 хектара. Незалесените площи, подлежащи на залесяване (пожарища, голини, по-прецизно отделени от насажденията с малък склоп и неравномерен строеж, и сечища), се увеличават с 1063 ха, а недървопроизводителните горски площи намаляват със 145 хектара.

- Площта на иглолистните гори намалява с 3207 хектара. Този спад се дължи на продължаващото заглушаване на част от смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаването на иглолистни култури, установено с инвентаризацията на горските и ловните стопанства през последните години.

- Широколистните високостъблени гори се увеличават с 6478 ха, което е следствие на инвентаризацията на горските пасища и неустроени-

те досега гори, превръщането на издънкови насаждения във високостъблени, преоценката на смесените иглолистни култури с широколистни видове.

- Издънковите гори за превръщане са увеличени с 17 010 ха поради приобщаване към горските територии на насаждения, отнасяни досега към категорията на т.нар. неустроени гори, преоценката на смесените иглолистни култури с издънкови широколистни дървесни видове и на бившите издънкови насаждения за реконструкция.

- Площта на нискостъблените гори е намалела с 3675 хектара.

Осъщественото годишно ползване от всички горски територии е 8 055 004 м³ стояща дървесна маса, което се равнява на 93.7 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройствен проект) 8 594 202 м³ стояща маса. От общото годишно ползване 4 811 704 м³ стояща маса са от възобновителни сечи (55.98 % от общото ползване и 91.4 % от предвиденото по горскостопански план) и 3 782 498 м³ от отгледни сечи (44.01 % от общото ползване и 96.67 % от предвиденото по горскостопански план).

По основни групи сортименти изпълнението на предвижданията е: за едрата строителна дървесина - 1 425 444 м³ при предвидени 1 409 382 м³, или 101.14 %, за средната строителна дървесина - 1 104 818 м³ при предвидени 1 578 883 м³, или 69.97 %, за дребната строителна дървесина - 184 532 м³ при предвидени 606 414 м³, или 30.4 %, и за дървата за огрев - 4 059 096 м³ при предвидени 3 158 728 м³, или 128.5 %. Общият добив на строителна дървесина е 2 714 794 м³ при предвидени 3 594 679 м³, или 75.5 %

2. Инвентаризация и планиране в горските територии

Проведени са първи лесоустройствени съвещания за извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през 2013-2014 г. за Териториалните поделения Държавни горски стопанства - Белица, Пирдоп, за частта на влято то Копривщица, Самоков, Ботевград, Ардино, Карлово, Хасково, „Тунджа“, Котел, Сунгурларе и Бургас, и ТП Държавно ловно стопанство „Искър“ за времето от 15.05 до 05.07.2013 година.

Подготвена е документация за провеждане на открити процедури за обществена поръчка по извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските те-

ритории от пожари през периода 2013-2014 г. за ТП Държавни горски стопанства - Белица, Якоруда, Пирдоп, за частта на влятото Копривщица, Самоков, Лесидрен, Ловеч, Враца, Ботевград, Ардино, гр. Тутракан, гр. Елена, Провадия, Карлово, Хасково, „Тунджа“, Котел, Сунгурларе и Бургас, и ТП Държавно ловно стопанство „Искър“ - до 15.05.2013 година.

Процедурите са проведени от отделните държавни горски и ловни стопанства.

Проведени са експертни съвети за приемане на лесоустройствените проекти и протоколите от вторите лесоустройствени съвещания за приемане на лесоустройствените проекти (горскостопанските планове) на Държавните горски стопанства - Сливен, Михалково, Казанлък, Розино, Панагюрище, Елешница, Трън, Монтана, Чипровци, гр. Елин Пелин, Тетевен, Черни Вит, Буйновци, Разград и Шумен, както и за Държавните ловни стопанства „Ропотамо“, „Велики Преслав“ и „Палама-ра“.

Проведени са и експертни съвети за приемане на стопанските класове и размера на годишното ползване за Държавните горски и ловни стопанства - Видин, Черни Осъм, Търговище, гр. Омуртаг, Бяла, Сеслав, Карнобат, Стара река, Ивайловград, Пазарджик, Батак, Разлог, Невестино и „Витиня“, „Росица“, „Болярка“, „Воден-Ири Хисар“, „Тополовград“, „Женда“, „Извора“, „Чепино“ и „Арамлиеца“.

Проведени са втори лесоустройствени съвещания за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари за Държавните горски и ловни стопанства - Видин, Черни Осъм, Търговище, гр. Омуртаг, Бяла, Сеслав, Карнобат, Стара река, Пазарджик, Батак, Разлог, Невестино, и „Росица“, „Болярка“, „Воден-Ири Хисар“, „Тополовград“, „Женда“, „Извора“, „Чепино“, и „Арамлиеца“.

На дружествата, извършващи инвентаризацията на горските територии и изработващи горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари за периода 2013-2014 г., са предоставени цифровата ортофотокарта и цифровият модел на картата на възстановената собственост за териториалния обхват на дейност на държавните горски и ловни стопанства, подлежащи на инвентаризация през 2013-2014 година.

Проведено е национално съвещание с експерти от регионалните дирекции по горите и държавните предприятия във връзка с контрола по

теренно-проучвателните работи, свързани с инвентаризацията на горските територии и изработването на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари.

Проведено е национално съвещание с юристи и експерти от регионалните дирекции по горите и държавните предприятия във връзка с провеждане на открити процедури за обществени поръчки по извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през периода 2013-2014 година.

Подготвени са за разглеждане от по-голям кръг от специалисти приложенията към наредбата по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите.

Приет е и е предаден на Националния статистически институт балансът на горските територии към 31.12.2012 година.

3. Промени в горските територии

През периода 01.01.-31.12.2013 г. в горските територии на Република България са настъпили редица промени.

Променено е предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 2832.457 дка, с цена за промяната 9 443 820.00 лв. в резултат на приключени 12 преписки със заповед на министъра на земеделието и храните и 2 решения на Министерския съвет по реда на чл. 14 от Закона за горите (отм.). Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 2 336 110.08 лева.

Променено е предназначението на поземлени имоти в горски територии с площ 177.644 дка, с цена за промяната 301 270.25 лв. в резултат на приключени преписки с решения на комисиите в регионалните дирекции по горите за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии, по реда на чл. 73 от Закона за горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 73 043.96 лева.

Безвъзмездно е променено предназначението по реда на чл. 73, ал. 5 от Закона за горите на 1 004.060 дка горски територии за изграждането на национални обекти и общински обекти от първостепенно значение.

Учредено е право на ползване и сервитути по реда на чл. 16 от Закона за горите (отм.), както и обезщетения за сервитутите около въздушни и подземни електропроводи, възникнали по реда на чл. 16б от Закона за горите (отм.) върху горски територии с площ от 8.439 дка с обща цена 8506.00 лв. и 17 012 лв. режийни разноски в резултат на приключо-

чени общо 3 преписки. Определени са средства за компенсационно залесяване за 5976.00 лева.

Учредено е право на строеж по реда на чл. 56 от Закона за горите върху горски територии с площ от 15.662 дка с обща цена 147 693.45 лв. и 2953.86 лв. режийни разноски в резултат на приключени общо 8 преписки. Начислена стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в размер на 542.03 лв, съгласно представените доклади за оценка. Определени са средства за компенсационно залесяване за 13 523.35 лева.

Учреден е сервитут по реда на чл. 63 от Закона за горите върху горски територии с площ от 180.253 дка с обща цена 219 473.90 лв. и 4389.48 лв. режийни разноски в резултат на приключени общо 34 преписки. Начислената стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в размер на 47 361.37 лв., съгласно представените доклади за оценка. Определени са средства за компенсационно залесяване за 131 966.34 лева.

Учредено е право на ползване по реда на чл. 70 от Закона за горите върху горски територии с площ от 11.141 дка с обща цена 303.00 лв. и 6.06 лв. режийни разноски в резултат на приключени общо 3 преписки. Начислената стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в размер на 3835.41 лв., съгласно представените доклади за оценка. Определени са средства за компенсационно залесяване за 9247.68 лева.

Издадени са разрешения за строителство в горски територии по реда на чл. 58 от Закона за горите с площ 102.152 декара.

През 2013 г. експерти от ИАГ са взели участие в:

- комисия, създадена с междуведомствена заповед, за разработване на проект на изменение на Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти;

- 14 заседания в комисията, назначена със Заповед № 774/03.09.2013 г. на изпълнителния директор на ИАГ, за разглеждане на преписки, постъпили до влизане в сила на Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 08.03.2011 г.), във връзка с § 5 от ПЗР на ЗГ, свързани с промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии;

- 8 заседания в НЕСУТРП в Министерството на регионалното развитие и изготвяне на становище за одобряването на подробни устройствени планове, с които се засягат поземлени имоти в горски територии;

- междуведомствена работна група по Регламент № 347/2013 г. на Европейската комисия и на Съвета от 17.04.2013 г. за указания за изг-

раждане на трансевропейската енергийна инфраструктура;

- работна група за проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пчеларството.

4. Залесяване и защита срещу ерозия

Основни задачи:

- Изпълнение на целите и показателите, заложи в програмата и бюджета на ИАГ.

- Изпълнение на задълженията на България, произтичащи от членството в Европейския съюз, в областта на горските репродуктивни материали.

- Одобряване и регистрация на базови източници за ГРМ, регистрация на доставчици на ГРМ, изпитване и окачествяване на семена и подобряване на състоянието на горската семепроизводствена база.

- Водене на регистър на горските разсадници в страната.

- Изпълнение на проект LIFE10/NAT/BG/000146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в зони по „Натура 2000“.

- Производство и доставка на топови резници и фиданки от Тополово стопанство - Пазарджик.

- Извършване на контролна дейност.

- Съгласуване на проекти за биологична рекултивация в горски територии, проверки по жалби, изготвяне на отговори и становища.

Изпълнени дейности

Изготвен е актуален регистър на горската семепроизводствена база, въз основа на който е направен Национален списък на одобрените и регистрирани източници за производство на горски репродуктивни материали (ГРМ), изпратен на Европейската комисия.

Одобрени и регистрирани са 29 нови базови източника от категория „селекциониран“ за производство на ГРМ, отговарящи на минималните изисквания на Директива 1999/105/ЕС.

За идентифициране на произхода на ГРМ от РДГ и ГСС са издадени 154 сертификата.

В семеконтролните лаборатории на ГСС в София и Пловдив са окачествени 297 партиди семена от широколистни и иглолистни видове и са издадени семеконтролни свидетелства.

От специалисти на ИАГ и ГСС са извършени 658 контролни проверки на състоянието и провежданите дейности в регистрираните базови източници за ГРМ.

В Тополовото стопанство в Пазарджик се поддържат в добро състояние 160 дка топоволи и върбови маточници, произведени са 54 444 фиданки и 789 690 резници.

Експерт от ИАГ взе участие като представител на България в 3 работни заседания на постоянната работна група „Законодателство в областта на семената и растителния размножителен материал (горски репродуктивен материал)“ към Европейската комисия в Брюксел.

Съгласувани са 9 проекта за рекултивация на нарушени терени в горски територии.

Изготвен е отчет с база данни за проведената инвентаризация на горските култури в страната и са дадени препоръки за отстраняване на допуснатите пропуски и грешки.

Съгласно изискванията на Наредба № 2 (обн. ДВ, бр. 16 от 19.02.2013 г.) е създадена база данни за извършеното компенсационно залесяване при промяна на предназначението, учредяване или възникване на сервитути, както и при учредяване на ограничените вещни права върху гори - държавна и общинска собственост.

Определена е цената на компенсационното залесяване и са издадени заповеди от министъра на земеделието и храните и изпълнителния директор на ИАГ.

ГСС - София, като бенефициент по проект LIFE10/NAT/BG/000146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в зони по „Натура 2000“ е извършила следните по-важни дейности: събрани са 433.6 кг семена, произведени са 110 000 фиданки, извършена е почвоподготовка на 157 дка и са залесени 80 декара.

В семехранилището за дългосрочно съхранение в ГСС - Пловдив, са съхранени 976.5 кг семена от бял и черен бор, обикновен смърч и акация.

За създадените географски култури в страната е изготвена база данни, публикувана на интернет страницата на ИАГ.

Всеки месец се актуализира публичният регистър на горските разсадници в страната.

Издадена е заповед на изпълнителния директор на ИАГ за определяне на водосборите с поройна опасност в страната съгласно изискванията на Наредба № 4 (обн. ДВ, бр. 21 от 01.03.2013 г.).

Изготвено е предложение за изменение и допълнение на Закона за горите в частта, засягаща залесяване на невъзобновени сечища и пожарища.

Дейности по създаване на гори през 2013 г.

№	Видове дейности	Мярка	Изпълнение за 2013 г.
1.	Събрани и добити семена от ТП ДГС/ДЛС	кг	23 880
2.	Произведени фиданки в държавните горски разсадници	хил. бр.	10 026
3.	Залесени площи	дка	16 033
	В т.ч. от общини	дка	3073
	частни	дка	436
4.	Попълване на култури в държавни горски територии	дка	5499
5.	Отглеждане на култури в държавни горски територии	дка	65 712
6.	Среден процент на прихващане на културите:		
	а) Държавна собственост:		
	- едногодишни		76.43
	- двегодишни		76.02
	- тригодишни	%	76.02
	б) общинска собственост:		
	- едногодишни		71.02
	- двегодишни		58.36
	- тригодишни		70.21
	в) частна собственост		
	- едногодишни		73.52
	- двегодишни		75.85

За защита на горските територии от ерозия и пороци са извършени 4336 дка противоерозионни залесявания. Други противоерозионни дейности и строителство на защитни съоръжения не са провеждани.

5. Защитени територии и горска сертификация

Основни задачи:

- Изпълнение на предвидените програми и дейности в плановете за управление на природните паркове.

- Разработване на планове за управление на природни паркове, в които нямаше действащи планове.
- Изпълнение на проекти и програми, финансирани от оперативни програми на ЕС и други финансови механизми.
- Подобряване на управлението и инфраструктурата на парковете.
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.
- Връзки с обществеността и образователни програми.

Изпълнени дейности

Продължи разработването на плановете за управление на Природните паркове „Беласица“ и „Българка“. Плановете се финансират със средства по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“.

Продължи реализирането на заложените дейности по Проект „Опазване и възстановяване на 11 типа природни местообитания край реки и влажни зони в 10 места от „Натура 2000“ в българските гори“, LIFE08 NAT/BG/281. През 2013 г. са изпълнени дейности: премахнати са чужди и инвазивни видове (*Robinia pseudoacacia*, *Amorpha fruticosa* и *Reynoutria japonica*) на 4 места с обща площ 43.48 ха; общо 64.6 ха от планираните 80.6 ха са залесени и 71.3 ха млади гори са отгледани в ПП „Странджа“ по метода за индивидуално производство на висококачествена дървесина (Саарландски метод); изградени са 17 нови туристически места и информационни точки и един туристически маршрут; изградени са 25 нови и реконструирани 10 малки дървени моста; поставени са 123 информационни табели, 264 насочващи табла, 245 стрелки и 70 забранителни знака; изградени са 735 м огради и 318.09 м дървени скари. Проведени са три мероприятията от инициативата „Национален ден за почистване на природните паркове“, в които 8400 доброволци събраха 36 т отпадъци.

Дирекциите на природните паркове успешно приключиха изпълнението на 7 договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, които бяха сключени през 2009 година. В рамките на тези проекти на териториите на природните паркове бяха изградени важни инфраструктурни обекти - екологични маршрути, туристическа инфраструктура, посетителски и информационни центрове, разсадници за размножаване на редки растителни видове. Бяха извършени мероприятията по възстановяване на редки и застрашени видове и техните местообитания.

В част от природните паркове са проведени мероприятията за реинтродукция на застрашени видове, опазване и възстановяване на хабитатите, рекултивация на нарушени терени и други.

През годината дирекциите на природните паркове продължиха из-

пълнението на стартиралите през 2012 г. 17 проекта, финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013“.

Освен проектите, финансирани със средства по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013“, Дирекциите на Природните паркове „Странджа“ и „Витоша“ продължиха изпълнението на проект „ЕСР - 2007-317007 - Nature SDI+“.

Дирекциите на Природните паркове „Персина“ и „Русенски Лом“ започнаха изпълнението на проект „Мрежа от защитени територии по река Дунав - разработване и приложение на международни стратегии за опазване на природното наследство по р. Дунав“ - фаза II.

ДПП „Беласица“ приключи изпълнението на проект „ЕН-АКТ - Екологични действия за насърчаване на алтернативни форми на туризъм“. В рамките на проекта са изпълнени дейности, свързани с популяризиране на нови алтернативни форми на туризъм, повишаване на трансграничното сътрудничество, обмяна на опит и създаване на мрежа от партньори с интереси в развитието на алтернативни форми на туризъм, създаване на нови бизнес възможности и намаляване на високата безработица, популяризиране на устойчиво развитие и повишаване на качеството на живот в региона.

Дирекциите на природните паркове продължиха изпълнението на задълженията си по провеждането на мониторинг на видовете като част от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие, проведеха образователни и обучителни мероприятия с деца от различни възрастови групи, ремонт и осъвременяване на съществуваща туристическа инфраструктура.

През 2013 г. Изпълнителната агенция по горите е съгласувала обявяването и актуализирането на 10 защитени територии по Закона за защитените територии, от които 7 защитени местности и 3 природни забележителности.

Организирано е представяне на природните паркове в България на специализираното изложение „Природа, лов и риболов“ в Пловдив.

Дирекциите на природните паркове организираха и домакинстваха на проявите - „Фестивал на зелениката“, „Фестивал на кестена“, „Зелени слънца“, Международен симпозиум на съвременното изкуство „Ломея“ и други.

Експерти от ИАГ участваха в 2 обучения със специалисти от РДГ по нормативните документи в областта на залесяването, стопанисването и управлението на горите в защитени зони от „Натура 2000“ по проект „Ефективно и качествено обучение на служителите от държавната горска администрация за по-комплексно и професионално изпълнение на техните задължения“, дейност „Специализирано обучение „Наредба за

сечите, режими за стопанисване на горските местообитания и устойчиво управление на горите в „Натура 2000“, и 3 обучения за ученици от Професионалните гимназии по горско стопанство в Тетевен, Берковица и Велинград по проект „LIFE 10 NAT/BG/000146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в „Натура 2000“ зони“.

Разработен е проект на инструкция за изискванията при планирането, проектирането, възлагането, приемането, отчитането и поддържането на инфраструктурни обекти, архитектурни и паркови елементи, предназначени за обслужване на отдиха и туризма в защитени територии.

Експерти от ИАГ участваха в:

- 6 заседания на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, 4 заседания на Междуведомствена комисия за приемане на екологични оценки и заседание на Националния съвет за биологично разнообразие;

- 3 работни заседания на Междуведомствена работна група по създаване на организация за прилагане на споразумението между правителствата на Република България и Съединените американски щати за сътрудничество в областта на отбраната;

- 3 заседания на работната група за установяване на критичните инфраструктури и обектите им, които са собственост или са предоставени за управление на ИАГ, нейните структури и специализираните териториални звена;

- среща на заинтересованите страни по целите на Глобалната стратегия за опазване на растенията, като е събрана и обобщена информацията от дирекциите на природните паркове във връзка с изпълнението на стратегията;

- работни срещи по разработването на проект в рамките на Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство по програма „Биологично разнообразие и екосистемни услуги“ от Изпълнителната агенция по околна среда към МОСВ;

- работни срещи по разработване на националната приоритетна рамка за действие по „Натура 2000“;

- процеса по разработването на модул „Картиране и оценка на екосистемните услуги от горите“;

- междуведомствена работна група по картиране и оценка на екосистемни услуги - MAES;

- заседания на Постоянната работна група за предварително съгласуване на процедури за възлагане на строителство на дирекциите на природни паркове за изпълнение на дейности по проекти по Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС).

Експерти от ИАГ изготвиха отчет за екологичните стоки и услуги

през 2012 г., предоставяни от горските територии, за Изпълнителната агенция по горите и нейните специализирани териториални звена.

Разработено е продължение на проект по програма LIFE+ „Опазване и възстановяване на 11 места от „Натура 2000“ в крайречни и влажни зони в 10 местообитания по Директивата за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна в българските гори“.

Експерти от ИАГ подготвиха и представиха информация за:

- изготвянето на пети национален доклад (2009-2013 г.) към Конвенцията за биологично разнообразие;

- управлението, наблюдението, контрола и отчитането на изпълнението на Приоритет 3 „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал“ на Националната програма за развитие: България 2020“.

Сертифициране в горите

Процесът на сертифициране в горите продължава.

Сертификат FSC (Управление на гори и проследяване на продукцията) притежават 15 организации, от които 14 държавни горски и ловни стопанства, държавно предприятие и акционерно дружество.

Сертификат FSC (Проследяване на продукцията) притежават 91 организации и фирми.

Сертификат PEFC (Проследяване на дървесината) притежават 3 организации и фирми.

Общата площ на сертифицираните горски територии е 424 860 ха (10 % от горските територии в страната), като от тях 422 930 ха (13 % от ДГТ в страната) са държавни горски територии.

Към края на 2013 г. в горския сектор са сертифицирани: по ISO 9001:2008 и ISO 9001:2009 „Управление на качеството“ 39 единици - 2 регионални дирекции по горите, 9 държавни горски/ловни стопанства, учебно-опитно горско стопанство, професионална гимназия по горско стопанство и 26 фирми; по ISO 14001:2004 „Висока ангажираност по отношение на опазването на околната среда“ - 3 фирми; по OHSAS 18001:2007 „Системи за управление на здравословните и безопасните условия на труд“ - една фирма.

СТОПАНИСВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

Стопанисването, ползването и защитата на горите бяха насочени към подобряване на устойчивостта и производителността на горите и тяхното здравословно състояние чрез контрол върху:

- провеждане на отгледни сечи за подобряване на строежа, структурата, производителността и здравословното състояние на горите;
- увеличаване на относителния дял на високостъблените гори чрез прилагане на лесовъдски системи, благоприятстващи естественото възобновяване, особено в издънковите гори;
- постигане и поддържане на благоприятен консервационен статус на горските типове местообитания съгласно Закона за биологичното разнообразие;
- спазване на горското законодателство;
- извършване на мониторинг на здравословното състояние на горите и провеждането на дейностите за защита от болести и вредители;
- подобряване на горското законодателство и на прилаганите практики по стопанисване и защита на горите;
- изготвяне на анализи и периодично провеждане на обучение, информационни кампании и други мероприятия с НПО, организации и институции и други заинтересовани страни за състоянието на българските гори.

I. Стопанисване на горите

1. Отгледни и селекционни сечи в държавните гори

Провеждането на отгледни сечи има за цел подобряването на бъдещия строеж, структура, устойчивост и продуктивност на горите.

През 2013 г. в държавните гори за регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия са проведени отгледни сечи на площ от 479 417 дка, което представлява 63.8 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти). От проведените отгледни сечи 54 % са в иглолистни гори, 27 % - в широколистни високостъблени гори, и 19 % - в издънкови гори за превръщане в семенни. Изпълнението на отгледните сечи без материален добив на площ 31 344 дка е 41.8 % от предвижданията на горскостопанските планове. По видове отгледни сечи изпълнението на горскостопанските планове е 38.2 % за осветленията, 28.1 % за прочистките, 61.5 % за прорежданията и 80.2 % за пробирките.

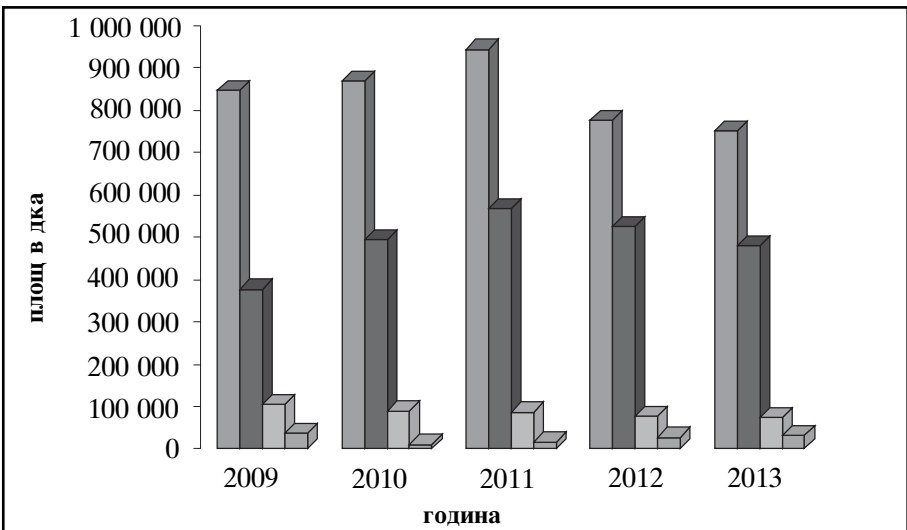
През 2013 г. са проведени селекционни сечи на площ 10 701 дка, което представлява 90.5 % от предвижданията на горскостопанските планове.

2. Други мероприятия

Извършено е кастрене на стоящи дървета за формиране на качествена дървесина върху 12 869 дка, което е с 7671 дка повече от предвиж-

Площ на проведените отгледни сечи в държавните гори в периода 2009-2013 г. (дка)

Година		2009	2010	2011	2012	2013
Отгледни сечи	Горскостопански план	846 674	868 846	943 665	775 586	751 829
	отчет	377 237	494 288	568 547	526 106	479 417
в т.ч. без материален добив	Горскостопански план	105 816	90 112	86 755	76 316	74 892
	отчет	37 822	11 249	16 633	28 113	31 344

Фиг 2. Динамика на проведените отгледни сечи и отгледни сечи без материален добив в периода 2009-2013 г.: ■ отгледни сечи общо - горскостопански план; ■ отгледни сечи общо - отчет; ■ в т.ч. отгледни сечи без материален добив - горскостопански план; ■ отгледни сечи без материален добив - отчет

данията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти).

Подпомагане на естественото възобновяване е извършено върху площ 34 991 дка, или с 9905 дка повече от предходната година.

Извършено е маркиране на лесосечния фонд в размер на 5 943 811 м³ стояща дървесина, или с 3189 м³ повече от 2012 година.

II. Ползване на дървесина

През 2013 г. ИАГ и регионалните дирекции по горите извършваха постоянен контрол на издаваните разрешителни за сеч и съставяните протоколи за освидетелстване на сечищата чрез информационната система на ИАГ - system.iag.bg. През годината са издадени разрешителни за сеч за 8 948 635 м³ лежаща дървесина и са съставени протоколи за освидетелстване на сечищата за добита 6 817 000 м³ лежаща дървесина.

III. Защита на горите

В началото на годината са утвърдени прогнозите на лесозащитните станции за очакваните нападения от вредители, болести и други повреди в горите. За тяхното изработване е проведен лесопатологичен мониторинг в стационарните обекти на лесозащитните станции и лесопатологични обследвания в горите и в горските разсадници, както и лабораторни анализи на материали от обследването.

1. Авиоборба

Проведена е в широколистни и иглолистни насаждения и култури на обща площ 36 212 дка, в т.ч.:

- срещу гъботворка - 26 289 дка, от които 3005 дка с продукт за растителна защита „Трейсър 480 СК“ и 23 284 дка с „Димилин 480 СК“.
- срещу борова процесия - 9923 дка с „Димилин 48 СК“.

Отчетеният ефект от авиоборбата, изразен в смъртност на вредителя, е над 87 %.

Общо за авиоборба през 2013 г. са изразходвани 143 390 лв., от които 82 915 лв. са финансирани от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ (ДП), 23 283 лв. от общини, 1614 лв. от частни юридически лица и 35 578 лв. от частни физически лица.

В района на дейност на Южноцентралното държавно предприятие - Смолян, в ТП ДГС - Кирково, е извършено разселване в 5 пробни площи на гъбата *Entomophaga maimaiga* - ентомопатоген на гъботворката, което до голяма степен ще ограничи разпространението на вредителя в нападнатите насажденията.

2. Наземна химична борба

Проведена е върху площ от 5079.42 дка, на стойност 35 705.5 лв., финансирана от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ. Прилага се най-често при фитопатогенни заболявания, както и за регулиране на числеността на вредители, срещу които не могат да се приложат биологични методи и средства.

3. Механична борба

Проведена е на площ 4855.72 дка за защита срещу насекомни вредители. Общата стойност на този вид борба е 40 089 лв., като финансирането е 40 039 лв. от държавните предприятия и 50 лв. от общините.

Таблица 3

Предвидени лесозащитни мероприятия и изразходвани финансови средства

Мероприятие	Отчет за 2013 г.	Изразходвани фин. средства
	дка	лева
Авиоборба	36 212	143 390
Наземна химична и биологична борба	5079.42	35 705.5
Механична борба	4855.72	40 089
Интегрирана борба	0	0
Общо:	51 416	219 184

4. Санитарни сечи

Проведени са в култури и естествени насаждения, засегнати от съхнене, корояди и други стъблени вредители, снеголоми, ветровали и други абиотични причини върху площ 147 038 дка, от които 13 942 дка са с интензивност 100 %.

През годината от Лесозащитните станции в София, Пловдив и Варна са извършени:

- контролно лесопатологично обследване на горски насаждения и култури в 570 постоянни пробни площи;
- обследване за фитосанитарното състояние на 160 горски разсадника.

Внедрена е електронна информационна система за лесопатологичен мониторинг с база данни от лесопатологичните обследвания system.iag - лесопатологично обследване. През 2013 г. в системата са въведени 14 747 бр. сигнални листове, резултатите от лесопатологичните обследвания и мониторинга през годината, данните за отчета за 2013 г. и прогнозата за 2014 година.

Други дейности

- Изготвен е и е приет проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 за сечите в горите;
- проведено е регионално съвещание за стопанисване на липовите

гори;

- изготвени са указания за предприемане на мерки и действия в съхнените и потенциално застрашените от съхнене иглолистни култури;

- на заседание на Националната комисия по лесозащита е приета лесопатологичната прогноза за нападения от вредители и болести през 2013 г.;

- издадени са 707 разрешения за ползване на строителни материали и дърва, съгласно чл. 193 от Закона за горите;

- проведено е съвещание с участието на Лесотехническият университет и Института за гората при БАН за интродукция на гъбата *Entomophaga maimaiga* в горите на България.

НЕДЪРЖАВНИ ГОРИ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГОРИТЕ

I. Изготвяне на проекти на нормативни документи

През 2013 г. експерти от ИАГ участваха в комисии, експертни съвети и работни групи за разработването на нормативни актове и методически указания, свързани с горския сектор, по-важните от които са:

- изготвяне на проект за изменение и допълнение на Закона за горите;

- изготвяне на проект за изменение на Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти;

- изготвяне на проект за изменение на Наредбата за сечите в горите;

- изготвяне на проект за изменение на Наредбата за контрола и опазването на горските територии;

- изготвяне на проект за Наредба за инвентаризация и планиране в горските територии;

- изготвяне на проект за изменение на Наредбата за униформеното облекло относно определяне на вида, отличителните знаци, условията и реда за получаване, сроковете за износване на униформеното представително и униформено теренно облекло от служителите в ИАГ, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ;

- изготвяне на проект за изменение на Наказателния кодекс;

- анализиране на действащата нормативна уредба в горския сектор и изготвяне на предложения за промени;

- създаване на постоянна работна група към ИАГ и регионални работни групи по прилагането на Регламент № 995/2010 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, изготвянето и приемането на вътрешни правила за дейността на постоянната работна група по прилагането на Регламента;

- изготвяне на проект на БДС 3722 „Материали дървени за производство на целулоза, полуцелулоза и дървесни плочи“ съвместно с Българския институт за стандартизация.

- участие в работата на фокус-групата за разработване на „горските мерки“ по Програма за развитие на селските райони 2014 -2020 г.;

- изготвяне на указания за планиране и извършване на проверки по прилагане на разпоредбите на Регламент № 995/2010 на ЕП и ЕС;

- изготвяне на проект на модул към system.iag.bg за издаване на превозни билети за експедиране на дървесина от обекти по чл. 206 от ЗГ;

- изработване на задание за възлагане на услуга по разработка на софтуер за издаване и отчитане на превозни билети за транспортиране на дървесина от временен склад;

- изготвяне на становище и участие в среща за обсъждане на Национална стратегия за развитие на горския сектор 2013-2020 г.;

- участие в изготвянето на Концепция за обучение, повишаване на квалификацията и преквалификацията на работещите в горското стопанство по Глава петнадесета от Закона за горите.

II. Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавните гори

По поставената основна задача за устойчивото стопанисване на недържавните гори и работата на лесовъдите на частна практика през 2013 г. са извършени дейностите:

- консултиране на собственици на гори, горски предприемачи, практикуващи лесовъди, включително на място;

- провеждане на 4 обучителни курса с 200 участници - кметове, собственици и експерти от общинските горски структури, ТП ДГС, ТП ДЛС, ДП и РДГ;

- обучение на 50 практикуващи лесовъди и горски предприемачи;

- методическа помощ и контрол по изготвянето, приемането и изпълнението на горскостопанските планове и програми чрез участие в експертно-технически съвети, лесоустройствени съвещания и инвеститорския (авторски) надзор;

- методическа помощ по използването на модула на system.iag.bg за издаване на позволителни за сеч и протоколи за освидетелстване на сечища.

В резултат на проведените обучения и семинари участниците са запознати с регламентите и изискванията на нормативната уредба в горите. Извършена е оценка на правата, задълженията и отговорностите на общините при управлението на горите. Изяснени са съществуващи проблеми по стопанисването и управлението на недържавните гори и са посочени пътища за преодоляването им. Насърчен е процесът по създаване на структури/форми за управление на горските територии - общинска собственост, и изработването на произтичащите от ЗГ наредби и нормативни документи, засягащи дейността им.

III. Регистър на лицата, извършващи лесовъдска дейност

През 2013 г. са организирани и проведени 16 редовни и извънредни заседания на Комисията за разглеждане на заявления за вписване на физически и юридически лица за извършване на дейности в горските територии в публичния регистър на ИАГ.

През отчетния период са регистрирани и са издадени удостоверения на 1463 физически лица за упражняване на лесовъдска практика. Регистрирани са и са издадени удостоверения на 1299 търговци за извършване на дейности в горските територии. Към 31.12.2013 г. общият брой на регистрираните физически лица за упражняване на лесовъдска практика е 8361, а регистрираните търговци - 2946.

През годината от публичния регистър по чл. 241 от ЗГ са отписани 247 търговци. От регистъра по чл. 235 от ЗГ са отписани 793 физически лица, като 24 от тях са за установени нарушения по ЗГ и други подзаконовни актове за неговото прилагане, извършени при упражняване на дейността, за която са регистрирани.

Нарастването на броя на отписаните лица от регистъра по чл. 235 от ЗГ е свързано с изтичане на срока за представяне на документи и пре-регистрация на лица с издадени удостоверения съгласно изискванията на отменения ЗГ.

IV. Контрол върху дейностите в горите

През годината отговорно се изпълняваха произтичащите от Закона за горите и програмата на ИАГ задачи за организиране, координиране и осъществяване на постоянен контрол по изпълнение и прилагане на ЗГ и другите подзаконовни документи.

Извършени са следните дейности:

- организирано и проведено работно съвещание по осъществяване на контрола на дейностите в горите и стопанисване на недържавните гори с участието на директори, зам.-директори и експерти от ИАГ и РДГ;

- организиран и проведен е работен семинар със служители на ИАГ, РДГ, ДП и представители на браншови организации и с участието на представител на Европейската комисия;
- организирани и проведени са 4 обучения на специалисти от ИАГ, РДГ, ДП и представители на браншови организации за запознаване на заинтересованите страни с изискванията на Регламент № 995/2010 на ЕП и ЕС;
- извършени са комплексни проверки на 2 РДГ, 128 ДГС/ДЛС, 4 дирекции на природни паркове, 97 общински горски структури и стотици физически собственици на горски територии;
- извършени са 6 тематични проверки на разработени горскостопански програми, издадени разрешителни за сеч, протоколи за освидетелстване на сечища и дисциплина на ползване в държавни и недържавни горски територии в района на дейност на РДГ;
- извършени проверки на място, както и кореспонденция по постъпили сигнали и жалби от граждани, юридически лица, неправителствени организации;
- периодичен анализ на резултатите от извършения контрол върху дейностите в горите;
- репрезентативен контрол на издадените разрешителни за сеч и протоколи за освидетелстване на сечища;
- изготвяне на предписания, указания, отговори, становища и др. по писма и жалби на граждани и организации.

ГОРСКА ПОЛИТИКА, ПРОЕКТИ И МЕЖДУНАРОДНИ ДЕЙНОСТИ

1. Горска политика и стратегическо планиране

В тази област през отчетния период са извършени следните по-важни дейности:

- Обобщен, редактиран и публикуван е Годишен отчетен доклад на ИАГ за 2012 година.
- Изготвена и одобрена е Годишна програма на ИАГ с цели и дейности за 2013 г. и е изготвен отчет на Програмата на ИАГ за 2012 година.
- Предоставена е информацията за частта „Гори“ за изготвяне на Годишна програма на МЗХ с цели и дейности за 2013 г. и за отчета на Годишната програма на МЗХ за 2012 година.
- Изготвена и представена е информация за Годишния отчетен доклад на Министерския съвет за състоянието на администрацията.

- Подпомогнато е разработването на Плана за действие 2014-2016 г. в изпълнение на Националната програма за развитие „България 2020“.

- Осигурено е участие в Тематичната работна група за разработване на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. и във Фокус-групата за разработване на „горските мерки“.

- Подпомогнато е разработването на шестте Регионални плана за развитие 2014-2020 г. за североизточен, северен централен, северозападен, югоизточен, южен централен и югозападен район на планиране в България.

- Подпомогнато е разработването на Националната стратегия за устойчиво развитие на горския сектор в Република България за 2013-2020 г. и на Националната стратегия за развитието на ловното стопанство в Република България за 2012-2027 година.

- Разработена и одобрена е Дългосрочната програма на Изпълнителната агенция по горите за повишаване на усвояването на средства от европейските фондове за новия програмен период 2014-2020 г. и от други финансови инструменти;

- Изготвена и предоставена е информация за горския сектор в рамките на компетентността на ИАГ за изготвяне на Годишен доклад за състоянието и развитието на земеделието (Аграрен доклад) за 2012 година.

2. Международни проекти, проекти по структурни фондове на ЕС, в т.ч. проекти по оперативни програми и по Програмата за развитие на селските райони

Новостартирани проекти

Подписан е договор и е започнало изпълнението на проект по програма LIFE+ на ЕС „Опазване на ключовите горски местообитания на малкия креслив орел (*Aquila romana*) в България“.

Разработено, представено и одобрено е проектното предложение „Повишаване на капацитета на служителите на ИАГ, нейните структури и специализирани териториални звена, чрез обучения и курсове“ по ОПАК. На 06.12.2013 г. е подписан договор за изпълнение. На 04.07.2013 г. стартира изпълнението на проект „Ефективно и качествено обучение на служителите от държавната горска администрация за по-ефективно и професионално изпълнение на техните задължения“ по ОПАК, като са изпълнявани Дейности 1, 2, 3, 6 и 10.

Изпълнителната агенция по горите се включи в международния проект „Изпитване на клонове тополи от страни членки на ЕС за производство на биомаса (бързорастящи видове)“ с цел реализиране на

доброволно партньорство с възможност за частично финансиране на дейности от страна на водещия партньор - Баварската семеконтролна станция в Тайзендорф, Германия.

Изпълнение на текущи проекти

Проведени са обучителни семинари за ученици и служители от горския сектор в изпълнение на Дейност D1 от LIFE10NAT/BG/146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски хабитати в „Натура 2000“ зони“ по Програма LIFE+ на ЕС.

Извършен е мониторинг по Дейност E2 „Мониторинг на напредъка на проекта“ и е разработено резюме на проекта (Layman's report) в изпълнение на Дейност D4 по LIFE09 NAT/BG/000229 „Запазване и възстановяване на дъбовите хабитати по Черноморието“ по програма LIFE+ на ЕС.

Продължават дейностите по проектите LIFE08 NAT/BG/281 „Опазване и възстановяване на 11 типа природни местообитания край реки и влажни зони в 10 „Натура 2000“ места в българските гори“ по Програма LIFE+ на ЕС; „Смекчаване на уязвимостта на водните ресурси към климатичните промени CC-WARE“ по Оперативна програма „Югоизточна Европа“; „Засилване на изследванията в горите на Средиземноморието чрез подобряване на координацията и интеграцията - FORESTERRA“ по Седма рамкова програма и „Стратегическото планиране в българските гори - гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“ по ОПАК.

Участие бе взето и в изпълнението на проект „Актуализиране на учебните програми на специалностите във Факултет „Стопанско управление“ на ЛТУ в съответствие с изискванията на пазара на труда - EDUCOMP“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и на проект „Създаване на служба за съвети в областта на биологичните ресурси - БИОРЕС“, финансиран от Фондация „Америка за България“.

Нови проектни предложения

През отчетния период са предадени за оценка нови проектни предложения:

- 2 проектни предложения - „Възстановяване и опазване на алувиални гори от хабитат *91E0 в защитени зони по „Натура 2000“ и моделни територии в България“ и „Възстановяване и опазване на приоритетни „Натура 2000“ хабитати в Югозападна България“ по Програма LIFE+ на ЕС;

- 6 проектни предложения по подприоритет 2.2. „Компетентна и

ефективна държавна администрация“ за обучение на служителите на РДГ и СТЗ;

- 2 проектни предложения по подприоритет 3.1. „Подобряване на обслужването за гражданите и бизнеса, в това число чрез развитие на електронното управление“ за внедряване на електронни административни услуги и за въвеждане на СУК съгласно ISO 9001:2008;

- изготвен и одобрен е проект „Странджа/Йълдъз е планината без пожари“ по Програмата за трансгранично сътрудничество България-Турция за кандидатстване от страна на РДГ - Бургас;

- подпомагане на разработването на проектно предложение „ARTEMIS“ за борба с незаконните сечи по Програмата за трансгранично сътрудничество България-Гърция.

Успешно приключили проекти

През 2013 г. са приключени два проекта - проект „В подкрепа на институционалната реформа в горския сектор“, безвъзмездно финансиран по споразумение IDF №. TF- 096228 със Световната банка и „Мониторинг на пожарите в европейските гори чрез информационни системи - EFFMIS“ по програма INTERREG IVC на Европейския съюз с изготвяне на План за действие за горските пожари в България и подписването му от заместник-изпълнителния директор на ДФЗ-РА по време на заключителната конференция по проекта (17-18.01.2013 г.).

3. Научно обслужване, обучение, участие в експертни съвети, работни групи и други

В рамките на това направление са извършени следните по-важни дейности:

- Приети окончателни и междинни отчети по тематични задачи на Опитните станции от годишните планове за 2012 г. и новите им годишни планове за 2013 година.

- Координиране и организиране на работата на специализираните научни териториални звена към Изпълнителната агенция по горите - ОСДГ - Бургас, ОСБРГДВ - Свищов, и ННИСЛСББД - София.

- Разработени, приети и публикувани в „Държавен вестник“ са Устройствени правилници на Опитните станции като специализирани териториални звена към ИАГ.

- Подготвени са документациите за провеждането на открита процедура за обществена поръчка по ЗОП с предмет „Разработване на научно-приложни теми в 7 обособени позиции“ и на обществена поръчка по ЗОП с предмет „Разработване на научно-приложни теми в 3 обособени позиции“.

- Организиран и провеждани са Експертни съвети по научното обслужване за 2013 г. за приемането на изпълнението на договори по научни теми, сключени по ЗОП със средства от бюджета на ИАГ.

- Координиране и участие в обученията на служители от ИАГ по проект „Усъвършенстване на професионални умения и квалификацията на служителите в българската държавна администрация чрез обучение в обучителни институции на страните членки на Европейския съюз“ на Института за публична администрация.

- Организиране на участието на служители на ИАГ в дипломни защити на бакалаври и магистри по горско стопанство в Лесотехническият университет.

- Изготвяне на становища за наличие или липса на двойно финансиране по проекти по Оперативна програма „Околна среда“ във връзка с участието на служители от Дирекция „Проекти и международни дейности“ в Комитета за избор и координация на проекти по ОПОС.

- Разработена и одобрена е годишна Програма за развитие и обучение на кадрите в ИАГ за 2013 година.

- Извършвано е предварително съгласуване на документацията на РДГ и СТЗ за провеждане на процедури по ЗОП, в т.ч. чрез създаване на постоянна работна група и съгласуване на документацията на дирекциите на природните паркове за поръчки за извършване на СМР над 66 000 лв., финансирани от ОПОС.

- Разработена е Концепция за обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация на работещите в горското стопанство с цел изпълнение на регламентите на глава XV от ЗГ и са подготвени нови текстове в рамките на проекта на Световната банка за промяна на ЗГ в частта на Глава петнадесета.

- Започна разработването на Вътрешни правила за регламентиране на цялостната работа по кандидатстване, договаряне, управление, изпълнение, отчитане и верифициране на проектите с външно финансиране.

- Започна разработването на процедура по ЗОП за избор на доставчик на самолетни билети, медицински застраховки и хотелско настаняване за служителите на ИАГ, пътуващи в чужбина.

4. Еврокоординация и международно сътрудничество

През 2013 г. Изпълнителната агенция по горите активно участва в заседанията на следните работни форуми към Европейската комисия:

- Постоянен комитет по горско стопанство (ПКГС) чрез изготвяне на указания за неговите заседания, а при участие в заседанието - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие

с приеманите на работните срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

- Работна група по горско стопанство (РГГС) чрез изготвяне на указания за заседанията, а при участие в заседанието - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие с приеманите на тези работни срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

- Комитет по прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT) - чрез изготвяне на указания за заседанията, а при участие в заседанието - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие с приеманите на тези работни срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

- Работна група по семена и размножителен материал - чрез изготвяне на указания за заседанията, а при участие в заседанието - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие с приеманите на тези работни срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

Основните теми, поставени и разглеждани на тези форуми, през 2013 г. бяха:

- Дискусия по изработването на Правнообвързващо споразумение за горите в ЕС. Създаден е Междуправителствен комитет по водене на преговорите с участието на всички държави, членуващи в „Гори Европа“.

- Обсъждане на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета на ЕС за новата Обща селскостопанска политика, в т.ч. за подпомагане на извършването на дейности в горския сектор.

- Обсъждане на подготовката за прилагане на Регламент № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, по който ИАГ е компетентен орган.

- Дискутиране на предлаганите промени в законодателството на ЕС за търговията със семена и посадъчен материал и необходимостта от запазване на горските репродуктивни материали (ГРМ) в отделна директива.

- Обсъждане на подготовката за 11-ия Форум на Обединените нации за горите (UNFF 11) и преглед на Международното споразумение за горите.

- Обсъждане на проект за Регламент на Европейския парламент и Съвета на ЕС, изменящ Регламент на Съвета № 2173/2005 за установяването на лицензионна схема FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност.

Допълнително Дирекцията изготвя и представя пред Министерския

съвет чрез Министерството на земеделието и храните приоритетни за България теми, които да бъдат включени в програмата на съответното Председателство на ЕС, рамкови позиции по проекти на законодателни документи на ЕС и друга информация, свързана с вземане на стратегически решения в горския сектор, в рамките на работните форуми на ЕС.

Във връзка с необходимостта от предоставяне на информация към организации на ЕС и други международни организации бяха осъществени следните дейности:

- Изготвяне и представяне на изискващите се от „Евростат“ данни за горите по въпросниците „Интегрирани екологични и икономически сметки за горите“ (IEEAF) и „Обединен въпросник за горския сектор“ (JFSQ 2013).

- Попълване на въпросника „Оценка на горските ресурси (FRA)“ към ФАО.

- Попълване и изпращане на въпросника „Изследване на европейския горски сектор (EFSOS II)“ ИКЕ/ФАО/ООН.

- Попълване и представяне на Европейската комисия на въпросник за прилагане на горскостопански планове във връзка с изпълнение на Стратегията за биоразнообразие на ЕС.

- Стартиране на попълването на съвместния въпросник „Гори Европа“ ФАО/ИКЕ/ООН за Паневропейските индикатори за устойчиво управление на горите (количествени индикатори).

В рамките на двустранното и международното сътрудничество бяха извършени следните основни дейности:

- Организирано е посещение в България на делегация, водена от Зекерия Мере - директор на РУГ - Истанбул, Република Турция.

- Организиране, координиране и участие в международен симпозиум „50 години планирано горско стопанство“, проведен на 25-29.11.2013 г. в Анталия, Република Турция.

- Участие в редовните сесии на Българо-германската работна група по земеделие и хранително-вкусова промишленост.

- Разработване на Концепция за организация и провеждане на Балканска конференция през 2014 г. с цел учредяване на Форум „Балкански гори“.

- Оперативна кореспонденция и обмен на данни и информация с експерти от Турция, Македония, Гърция, Италия, Германия, Австрия.

- Подготовка на информация и теми за сътрудничество в горския сектор при осъществяване на двустранни правителствени срещи или посещения на български делегации в чужбина.

Изготвяни са докладни записки и заповеди за задгранични командировки на служителите на ИАГ, РДГ и СТЗ.

КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИТЕ СМЕТКИ И ФОНДОВЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

I. Бюджет, финанси и счетоводство

През отчетния период в това направление са извършени следните дейности:

- Утвърденият от Министерството на земеделието и храните бюджет на Изпълнителната агенция по горите за 2013 г. е разпределен по структури и представен за одобрение от изпълнителния директор на ИАГ.

- Осигурено е финансиране за ИАГ и нейните структури. Извършен е контрол при усвояването на средствата.

- Направени са предложения до Министерството на земеделието и храните за корекции по бюджета на ИАГ във връзка с получени трансфери и средства от международни организации за изпълнение на дейности по проекти.

- Ежемесечно, тримесечно и годишно са изготвяни и представени в срок на МЗХ обобщени касови отчети за изпълнение на бюджета, извънбюджетните сметки и фондове и за чуждите средства.

- Всяко тримесечие са представяни на МЗХ в срок обобщени оборотни ведомости за системата на ИАГ.

- Извършена е корекция на разпределените средства за персонал и текуща издръжка за 2013 г. на структурите в ИАГ.

- Изготвен и представен в срок на МЗХ е отчетът за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ.

- Изготвянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, оборотните ведомости и отчета за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ е извършено при стриктно спазване на методологията на отчетността на Министерството на финансите и периодичните указания на МЗХ. Всички указания са сведени до структурните звена на Агенцията и е упражнен текущ контрол за спазването им.

- През 2013 г. в структурите на ИАГ стартира и бе внедрен счетоводен програмен продукт „Кonto 66“ за работа и използване на счетоводна информация в реално време. В тази връзка са проведени срещи с главните счетоводители на структурите на ИАГ с цел запознаване с методиката и прилагането ѝ в практиката. През годината програмният продукт „Кonto 66“ се разширява и допълва с нови модули.

- Ежедневно са следени иницирираните платежни нареждания в системата за електронни разплащания (СЕБРА) и са извършвани своевременно

менно плащанията в рамките на отпуснатия от МЗХ лимит.

- Осъществяван е в реално време ежедневен контрол чрез системата за разплащания в бюджетните организации на бюджетните разходи, както и на разходите по проекти и програми от структурите на ИАГ.

- Изготвена и представена в МЗХ през март е бюджетната прогноза на ИАГ за периода 2014-2016 година. През октомври прогнозата е актуализирана.

II. Собственост, инвестиции и капиталови разходи

В тази област са извършени следните по-важни дейности:

- Изпълнени са основните задължения, свързани със стопанисването и управлението на собствеността на ИАГ и нейните структури: изготвяне на проекти на актове за разпореждане с недвижимо имущество, комплектоване на преписки до областни управители за актуване на имоти, които не са горски територии и са предоставени за управление на ИАГ.

- Извършен е основен ремонт на административната сграда на ул. „Антим I“ № 17 съгласно организираната и проведена в срок процедура.

- Със Заповед № 916/18.10.2013 г. на изпълнителния директор са оптимизирани дейностите и контрола по ползването и експлоатацията на служебните автомобили. Изготвен е доклад, график и е организирано тестване на разхода на гориво от специализирана фирма.

- Обобщена е информацията от структурите на Агенцията за изготвяне на регистър на служебните автомобили.

- Събрана е база данни за застрахованата движима и недвижима собственост, предоставена за управление на ИАГ и нейните структури.

- Изготвен е доклад и заповед за въвеждане на отчетна форма „Пътна книжка“ за отчитане на работата на МПС и разхода на ГСМ.

- Изготвена е документация и са проведени процедури по глава 8 от ЗОП за закупуване на 10 високопроходими автомобила на стойност 354 090 лева.

- Актуализиран е поименният списък за капиталови разходи за 2013 г. и е представен на МЗХ.

- Изготвени са тримесечни отчети за капиталови разходи на ПП „Инвеститор“ и са представени в срок на МЗХ.

- Осигурено е финансиране за капиталовите разходи на ИАГ и е извършен текущ контрол при усвояването им. Капиталовите разходи за 2013 г. са усвоени 100 %.

III. По отчета на касово изпълнение на бюджета

1. По приходите

Съгласно утвърденото окончателно разпределение на бюджета на ИАГ, дадено с писмо на МЗХ, окончателно определените приходи на Агенцията са в размер на 25 531 459 лева. През 2013 г. в ИАГ са отчетени приходи на обща стойност 20 494 783 лв., които са формирани основно от:

- Приходи от държавни такси, които за отчетния период възлизат на обща стойност 6 226 083 лв., в т.ч. по Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча - 4 337 113 лв., и по ПМС № 41/2013 г. - 1 888 970 лева.

- От промяна на предназначението на горски територии по постъпили преписки по реда на чл. 14г от отменения Закон за горите и на основание чл. 73, ал. 3, т. 1 и т. 2 от Закона за горите в Изпълнителната агенция по горите са постъпили 9 894 337 лева.

- Във връзка със съставени актове за нарушения, принудително събрани суми от Националната агенция по приходите по наказателни постановления, издадени на основание актове за нарушения, както и от продадени конфискувани вещи, по § 28-00 - Глоби, санкции и наказателни лихви, Агенцията отчита приходи в размер на 1 185 944 лева.

- Отчетените по приходен § 45-00 - Помощи и дарения и други безвъзмездно получени суми от страната, в размер на 52 023 лв. са дарения от организации във връзка с участието на дирекциите на природните паркове за почистване на териториите им.

- В приходен § 46-00 - Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина, към 31.12.2013 г. са отчетени средства в размер на 2 408 188 лв., резултат от изпълнение на дейности по сключени договори по европейски проекти.

В процентно изражение изпълнението на приходите за отчетния период е 80.27 %. Първоначално заложените за 2013 г. приходи са определени на база изпълнението на бюджета за 2011 година. С окончателната корекция в приходната част на бюджета утвърдените приходи се доближават до заложените в тригодишната бюджетна прогноза на ИАГ. Настъпилите законодателни промени в Закона за горите (09.04.2011 г.) водят до невъзможност Изпълнителната агенция по горите да администрира повече приходи.

2. По разходите

На Изпълнителната агенция по горите за 2013 г. първоначално са утвърдени разходи в размер на 35 102 850 лева. През отчетния период Министерството на земеделието и храните е извършило няколко ко-

рекции по разходната част на бюджета на Агенцията. Съгласно утвърденото от МЗХ окончателно разпределение на бюджета на ИАГ общото намаляване на разходите е с 4 841 286 лева.

Таблица 4

Отчет на изпълнение на разходите по бюджета на ИАГ за 2013 г.

Показатели	Закон 2013 г. <i>лева</i>	Уточнен план 2013 г. <i>лева</i>	Отчет към 31.12.2013 г. <i>лева</i>	Изпълнение отчет към бюджет % <i>%</i>
а	1	2	3	4=3/2
Разходи общо, в т.ч.:	38 463 850	30 261 564	30 173 326	99.71
1. Разходи за персонал (заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски)	14 672 210	15 028 204	15 026 969	99.99
2. Издръжка	23 179 640	14 632 272	14 545 269	99.41
<i>в т.ч. инвентаризация на горските територии</i>	9 000 000	5 313 317	5 313 317	100.00
3. Капиталови разходи	600 000	593 085	593 085	100.00
4. Разходи за участие в нетърговски организации	12 000	8003	8003	100.00

Усвоените към 31.12.2013 г. разходи по касов отчет възлизат на 30 173 326 лева. Разходите за издръжка за отчетния период са на стойност 14 545 269 лв., като в тях са включени и преведените чрез регионалните дирекции по горите суми за инвентаризация на горските територии в размер на 5 313 317 лева.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г. на Изпълнителната агенция по горите за капиталови разходи са определени средства в размер на 600 000 лева. До този размер е изготвен и утвърден от МЗХ поименен списък по структури на Агенцията.

Усвоените капиталови разходи по отчетни данни към 31.12.2013 г. са в размер 593 085 лева.

За основен ремонт на дълготрайни материални активи са изразходвани 163 158 лв., а за придобиване на ДМА - 417 777 лв., в т.ч. за при-

добиване на компютри и хардуер - 44 632 лв., за придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения - 21 449 лв., за придобиване на транспортни средства - 351 696 лв., за придобиване на земя - 12 150 лева.

Изпълнението на разчетените капиталови разходи възлиза на 100 %, изразходвани по следния начин:

- средствата за основен ремонт са използвани за ремонт на отоплителни инсталации, саниране и смяна на дограма на административни сгради за постигане на енергийна ефективност, ремонт на офиси, лаборатории и гаражи, ремонт на хранващ водопровод и ремонт на бунгала, използвани за почивка от служителите;

- средствата за придобиване на компютри и хардуер са използвани за закупуване на мобилни устройства, цветен принтер, активно оборудване и компютри;

- със средствата за придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения са закупени GPS устройства, автоматизирана портална врата, климатици и упойваща пушка за дивеч;

- със средствата за придобиване на транспортни средства са закупени 10 автомобила с висока проходимост за нуждите на ИАГ и нейните структури;

- със средствата за придобиване на земя е закупена е прилежаща земя към административна сграда на РДГ.

3. Численост на персонала

След влизането в сила на Закона за горите (09.04.2011 г.) с ПМС № 173/2011 г. беше приет и нов Устройствен правилник на ИАГ (в сила от 28.06.2011 г.). Съгласно последното му изменение, обнародвано в ДВ, бр. 91/18.10.2013 г., в сила от 18.10.2013 г., общата численост на Агенцията е 1986 бройки. По отчетни данни към 31.12.2013 г. заетите щатни бройки са 1227. Изразходваните средства за персонал през 2013 г. възлизат на обща стойност 15 026 969 лв., в т.ч. за заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски.

Отчетената средномесечна заплата за 2013 г. е в размер на 775.67 лева.

IV. По отчета за извънбюджетните сметки и фондове

Дирекциите на природните паркове към Изпълнителната агенция по горите и РДГ - Берковица, са бенефициенти по проекти на Оперативна програма „Околна среда“. ИАГ е бенефициент по проекти на Оперативна програма „Административен капацитет“ и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. За отчетния период общо по транзитните им сметки от Националния фонд са постъпили средст-

ва в размер на 5 592 666 лева. Извършените разходи за 2013 г. във връзка с изпълнение на дейности по проектите възлизат на обща стойност 8 709 205 лв., в т.ч. 2 034 345 лв. капиталови разходи.

АДМИНИСТРАТИВНО, ПРАВНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Административна дейност, законодателна инициатива и усъвършенстване на нормативната база

През 2013 г. в ИАГ са обработени 63 550 преписки и документи, като средно в работен ден са обработвани 250 броя. За периода са проведени и са възложени 10 обществени поръчки с възложител ИАГ, никоя от тях не е била обжалвана.

Юристите са участвали активно в изготвянето и изменението на закони и подзаконови нормативни актове (таблица 5).

Таблица 5

Нормативен акт	Изпълнение
Изменение и допълнение на Закона за горите	ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. и доп., бр. 27 от 15.03.2013 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 109 от 20.12.2013 г.
Изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча	ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; Решение № 4 на КС на РБ от 04.07.2013 г. - бр. 62 от 12.07.2013 г.
Изменение и допълнение на Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите	ДВ, бр. 63 от 16.07.2013 г., в сила от 16.07.2013 г.

Юристите са участвали и в комисии по изготвянето на проект на Наредба за строителството в горските територии без промяна на предназначението и по проект на Наредба по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите, които предстои да бъдат изготвени.

2. Човешки ресурси

За подобряване на работата на служителите и в изпълнение на ПМС № 234 от 11.10.2013 г. неколккратно е променено длъжностното разписание и поименното длъжностно разписание в ИАГ.

Проведени са 9 процедури по конкурентен подбор между служители в ИАГ за повишаване в длъжност, като са издадени и съответните заповеди за преназначаване.

Разработени са длъжностни характеристики за служителите от Агенцията при позициите, за които има промяна, съобразно Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители.

Своевременно са отразявани текущите промени в структурата на Изпълнителната агенция по горите в Регистъра на административните структури в Република България.

Извършени са комплексни проверки на дейността на администрацията и при подадени сигнали на Регионалните дирекции по горите във Велико Търново, Бургас, Благоевград, ОСБРГДВ - Свищов, и ДПП „Странджа“, като за направените констатации са представени подробни доклади до изпълнителния директор на ИАГ със съответните препоръки за отстраняване на допуснати слабости.

Трудовите и служебните книжки на служителите в администрацията на ИАГ са оформяни спрямо актуалните обстоятелства при промяна на длъжността или възнаграждението на служителите.

След изтичане на срока за изпитване всички новоназначени служители са продължили да изпълняват служебните си задължения, което показва, че са се адаптирали към колектива и са показали качества и мотивация за работа в горския сектор.

Актовете (заповеди, договори и др.), касаещи дейността по човешки ресурси, са 1192 броя, или средно по 5 акта дневно за годината.

3. Информационна дейност

През отчетния период в тази област са извършени следните по-важни дейности:

- Разработено е задание за изработка на превозен билет от временен склад чрез издаване от мобилен телефон и регистриране на данните в централизиран сървър.

- Закупени са компютри, принтери и таблети за нуждите на ИАГ и неговите структурни и специализирани звена.

- Актуализирани са някои от модулите в интернет информационната система на ИАГ, в т.ч. Проекти, Документи (позволителни за сеч и протоколи за освидетелстване), Ловна статистика.

- Разработен е нов модул в информационната система за въвеждане

на данните за горскостопанските програми и проекти.

- Подменено е цялото активно оборудване, обслужващо ИАГ, и сървърите, отговорни за информационната система.

- Предоставени са удостоверения за универсален електронен подпис на служители в ИАГ, както и е инсталиран необходимият за това софтуер.

- Осигурен е достъп до информационна система www.system.iag.bg на служители на общински гори и служители от държавните предприятия, частни лесовъди и ловно-рибарски сдружения.

- Служителите участваха в комисии, изготвяне на технически спецификации за разработка на нов софтуер и закупуване на нов хардуер.

- Обучение и оказване на методическа помощ на служители в системата на горите относно ползване на модули в www.system.iag.bg или друг специфичен софтуер.

- Обновяване и обслужване на деловодната система на ИАГ и нейните звена.

- Издаване на служебни карти на служители на ИАГ и нейните структури.

- Обновяване на съдържанието на интернет страницата на ИАГ www.iag.bg.

4. Връзки с обществеността

Експерти от ИАГ участваха в организирането и провеждането на редица мероприятия, свързани с дейностите по изготвянето на подзаконната нормативна база и запознаването на заинтересованите страни с вменените им права, задължения и отговорности. За резултатите и взетите решения от семинари, обсъждания, кръгли маси и други с участието на представители на Комисията по земеделието и горите при 42-то Народно събрание, министерства, общини, съюзи, браншови организации, национални сдружения, асоциации, профсъюзни организации от сектора, неправителствени екологични организации, представители на държавната горска администрация, своевременно бяха изготвяни съобщения за електронната страница на Изпълнителната агенция по горите и до електронните и печатните медии с цел информирание на широката общественост.

Ежедневно е изготвян преглед на печата и мониторинг на събития, свързани с опазването на горите и дивеча, информирани са медиите по актуални теми, събития и са подготвяни отговори по поставени от журналистите въпроси.

Експертите от ИАГ участваха в организирането и провеждането на Седмицата на гората в Благоевград. Изработени бяха рекламни матери-

али, поздравителни адреси, приветствия, закупени бяха подаръци по повод годишнини и юбилеи за ръководителите на ведомства и организации, с които ИАГ си сътрудничи. Изработена бе програма за провеждането на Седмицата на гората, приветствие от името на министъра на земеделието и храните, прессъобщения, покани и плакати за празника. На 31.03.2013 г. се организира и проведе пътуващ семинар за журналисти.

Ежедневно за периода 01.01-31.12.2013 г. е обслужвана телефонната линия за корупция в горите. Бяха приети 1453 обаждания, от които са обработени и извършени проверки по 80 сигнала на граждани.

Подготвени са 234 поздравителни адреса, приветствия по повод годишнини и юбилеи на ръководители от системата на ИАГ, на ведомства и организации, с които Агенцията си сътрудничи.

Служителите участваха в организирането и провеждането на Международното изложение „Природа, лов, риболов“ - Пловдив. Проведе се пътуващ семинар с журналисти. Подготвени бяха прессъобщения за самото изложение и за резултатите от проведените мероприятия.

Организирана и проведена бе кампанията „Да изчистим България за един ден“.

През периода на отчитане бяха подготвени и публикувани на електронната страница на ИАГ и изпратени до медиите 255 съобщения - за дейността по проекти по програми на Европейския съюз, за предстоящи и проведени мероприятия от ИАГ, РДГ и ДПП.

Подготвени и проведени бяха 4 колегиума на ръководството на ИАГ с директорите на РДГ.

Проведена беше медийна кампания за превенция на горските пожари, която включваше: изработка на видео и радио клипове и организиране на излъчването им по БНР и БНТ; предоставяне на информация за сайта на ИАГ и медиите за обстановката в страната, за възникналите пожари, причините и опожарената горска територия; организиране на интервюта за електронните медии и печатни издания със статистически данни, сравнени с предходни години, предприети мерки и необходими дейности и мероприятия. С всяко съобщение и интервю гражданите бяха призовавани да бъдат особено внимателни при боравене с огън и извършване на огневи дейности на открито.

Изготвени бяха и радио и видео клипове за новите изисквания към ловците по ЗЛОД за предотвратяване на инциденти. Излъчването им по БНР и БНТ започна с откриването на ловния сезон на местен дребен дивеч и груповия лов на дива свиня. Проведени бяха редица интервюта и съобщения до средствата за масова информация по повод проблеми, свързани с организацията на лова, представени бяха статистически данни и други.

Организиран бяха и се подготвиха материали, оказана бе методическа помощ при свикване на работни групи, провеждане на Ловни съвети, даване на изявления на ръководството и служители на ИАГ, директорите на РДГ, ДПП по теми, интересуващи медиите. За периода 01.01.-31.12.2013 г. бяха проведени 149 интервюта и отговори на въпроси, зададени от печатни и електронни медии.

Ежеседмично беше събирана информация за предстоящи инициативи, които се организират от ИАГ или служители на Агенцията, участия в различни семинари, конференции, обучения и други.

ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ДИВЕЧА

I. Лов и опазване на дивеча

В периода 01.01.-31.12.2013 г. в съответствие със задачите и функциите на ИАГ в областта на лова и опазване на дивеча е извършена следната дейност, свързана със стопанисването и ползването на дивеча в държавните ловностопански райони и поддържане на екологичното равновесие по горните течения на реките в страната:

- Експерти от ИАГ взеха участие в Националния събор по случай 115 г. от основаването на Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“.

- Участие в работна група по изменение и допълнение на ЗЛОД.

- Участие в работна група по изменението и допълнението на Наредба № 6 за лесо-, лово- и пожароустойство на горите в Република България.

- Проведени бяха пет заседания на Ловния съвет, на които бяха приети таксацията на дивеча и планът за ползване за 2013 г., беше обсъждано изменението и допълнението на правилника за прилагане на консултативните органи към ИАГ, РДГ и ДГС/ДЛС, приемане на цени за разрешителните за лов, за жив дивеч за разселване, таксата за стопанисване на дивеча и цени за дивечово месо за 2014 г., програма за разселване на фермерно произведен дивеч.

- Проведена беше среща на експертно ниво с представители на МОСВ за изготвяне на съвместна позиция относно започналата наказателна процедура срещу България за нарушение № 2012/4067 по описа на Европейската комисия, като резултат бяха предложени представители на ИАГ в работна група, която да изработи изменения и допълнения на Наредба № 8 от 2003 година.

- Беше проведено обучение на експертите по ловно стопанство към РДГ по оценка на ловни трофеи от проф. Нино Нинов.

- Организирано беше участието на експерти в работни групи за из-

менение и допълнение на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.

- Организирано беше участието в ловните изложения в Дортмунд, Залцбург, Мадрид, Бреша, Атина и Вараждин, в резултат на което бяха постигнати редица договорености за ловен туризъм през настоящия сезон.

- Организирано беше провеждането на деветнадесетото издание на специализираната международна изложба „Природа, лов и риболов“ в Пловдив.

- Експерти от ИАГ взеха участие в медийни изяви в телевизионни и радио предавания по въпроси, свързани с ловното стопанство.

- Участие в проверките на 17 договора за съвместно извършване на ловностопанските мероприятия в ДЛС.

- Участие в проверки по изпълнението на договорите, с които се предоставя стопанисването и ползването на дивеча на ловните сдружения.

- Проведени бяха курсове и изпити в 71 ловни сдружения за придобиване на право на лов.

- Проведени бяха курсове и изпити за придобиване на право на подборно ловуване в 14 ловни сдружения.

- Издадени бяха 13 разрешителни с научно-изследователски цели.

- Издадени бяха 3 удостоверения за категоризиране на ловни бази в страната.

- Издадени бяха 104 билета за лов на чуждестранни граждани.

- Подготвени бяха заповедите за обособяването на 23 дивечовъдни участъка към ДГС.

- Проведени бяха курсове и изпити за придобиване на право на 51 обучени лица, съгласно изискванията на Българската агенция по безопасност на храните.

- Участие в провеждането на 12 първи лесоустройствени съвещания, в приемането на теренните работи на вторите лесоустройствени съвещания и експертни съвети към ИАГ.

- Участие в тематични и специализирани проверки по изпълнението на ловностопанските мероприятия.

- Изготвяни бяха отговори на жалби и сигнали, в т.ч. и от горещата телефонна линия.

II. Превенция, контрол и опазване на горските територии

1. Опазване и защита на горските територии от пожари

Статистика и анализ

Горските пожари в страната през 2013 г. отново ангажираха внима-

нието на всички отговорни институции и обществеността, независимо че техният брой и най-вече засегнатите горски територии бяха значително по-малко в сравнение с 2012 година. В информационната система на ИАГ са регистрирани 408 горски пожара, при което са засегнати 3313.9 хектара. Площта на върховите пожари е 486.8 хектара. За сравнение през 2012 г. опожарените площи са били 12 729.8 ха, а броя на пожарите е бил 876, което представлява двойно намаляване на броя на възникналите пожари през 2013 г. и почти четирикратно намаляване на опожарените площи. Площта на върховите пожари също е почти четири пъти по-малка през 2013 г. в сравнение с 2012 г., когато те са 1604.4 хектара. В сравнение и със средногодишно опожаряването в страната 11 000 ха при среден брой на възникващите пожари 580 в периода 2001-2011 г., 2013 г. е също с много добри резултати.

Най-голям е броят и площта на горските пожари в Регионалната дирекция по горите в Кърджали - 58 бр. и 796.3 ха, Стара Загора - 18 бр. и 513.8 ха, Сливен - 14 бр. и 417.5 ха, София - 57 бр. и 307.5 ха, Бургас - 22 бр. и 304.9 ха, и Кюстендил - 29 бр. и 230.1 хектара. Голям е броят на регистрираните пожари и в РДГ - Варна - 43, Пазарджик - 35, Благоевград - 32, Пловдив - 32, но със значително по-малко опожарени площи. В същото време най-малко са регистрираните горски пожари в РДГ - Русе - 5 бр. и 1.9 ха, Шумен - 6 бр. и 1.5 ха, Велико Търново - 8 бр. и 6.3 хектара.

От общо опожарената площ 82.7 %, или 2741.3 ха, е залесена, а 17.3 %, или 572.6 ха, са незалесени площи. Преките щети за горските територии и съоръженията в тях през 2013 г. са в размер на 736 961 лв. при 2 375 756 лв. за 2012 г. и над 4 500 000 лв. средногодишни щети в периода 2000-2011 година.

Най-голям дял от опожарените площи са държавна собственост - 68 %, или 2260.4 ха, общинска собственост са 22 %, или 729.4 ха, частна собственост са 9.5 %, или 315.7 ха, и църковна собственост и на юридически лица са под 1 %, или 8.4 хектара.

Основните причини за възникване на горски пожари през 2013 година са:

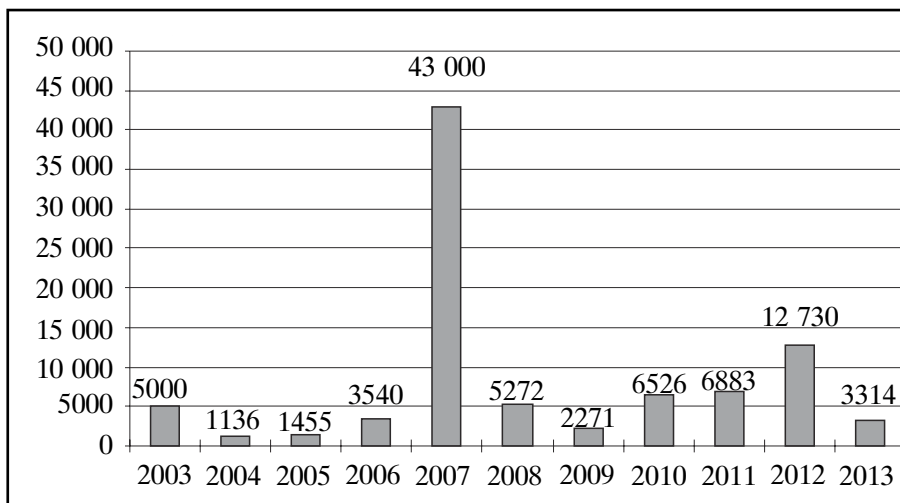
- небрежност - 189 бр. (47%);
- опожаряване на растителност (стърница и ливади) - 94 бр. (23 %);
- естествени - 12 бр. (3 %);
- умишлени - 47 бр. (11 %);
- неизвестни - 66 бр. (16 %).

Анализирайки тези основни причини, не можем да не отбележим, че и през 2013 г. човешката небрежност е причина за над 70 % от пожарите, а доказано умишлени са 11 %. Едва 12 пожара, или 3 %, са предиз-

викани от мълнии, докато останалите 16 % са възникнали по неизвестни причини.

Благодарение на бързата и адекватна реакция на горски служители и пожарникари тази година под 15 % от възникналите пожарите са върхови. Останалите 85 % са низови, обхванали ниската част на дърветата, тревите, храстите и мъртвата горска постилка около тях.

На местата на възникналите пожари незабавно бяха изпращани дежурните екипи от горски служители, обучени и разполагащи със специализирана екипировка за овладяване и потушаване на огъня. В гасенето на пожарите и в денонощните дежурства през годината са участвали над 3000 служители от регионалните дирекции по горите и държавните горски и ловни стопанства, повече от 2600 служители на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, 2300 доброволци и други. Използвани са 1046 високопроходими моторни превозни средства за гасене и патрулиране, в това число и всички налични специализирани автомобили за гасене на горски пожари са включени в потушаването на огъня. При 4 от пожарите се е включила и авиотехника.

Фиг. 3. Опожарени площи (в ха) в горските територии на България през 2003-2013 г.

Изпълнение на противопожарните мероприятия

Дейностите по превенция на горските пожари са сред приоритетните на Министерството на земеделието и храните, Изпълнителната агенция по горите и държавните предприятия. Всяка година преди активния пожароопасен сезон държавните горски и ловни стопанства разра-

ботват годишен план за защита на горските територии от пожари и план за действия при гасене на пожари, който представят пред комисия от представители на ИАГ и ГД ПБЗН за утвърждаване. Всичко това бе изпълнено в срок и през 2013 г., като готовността на всички отговорни институции за защита на горските територии от пожари бе на много добро ниво.

През последните няколко години във всички горски територии се наблюдава неблагоприятна тенденция за намаляване както на процента на изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия, така и на предвижданите средства за тяхното изпълнение, в т.ч. и от страна на държавните предприятия. Поради тромавите процедури бе слаб и интересът към разработване и реализиране на проекти по Мярка 226 от Програмата за развитие на селските райони от страна на ДГС/ДЛС, независимо че 100 % от направените разходи се възстановяваха.

В частните горски имоти също от години изпълнението на противопожарните мероприятия е съпътствано с големи трудности.

В същото време има положителни примери в новосъздадените общински структури в Харманли, Твърдица, община Тунджа - Ямбол, които показват все по-голяма ангажираност към опазването на горските си територии от пожари. Голям е и броят на разработените и реализирани от общините проекти по Мярка 226 от ПРСР.

През годината в ДГС - с. Кости, и в редица общини се изградиха или стартира изграждането на автоматизирани системи за наблюдение на горските територии и откриване на възникналите пожари в тях. Необходимо е както през 2013 г., така и през следващия програмен период изгражданите от различните собственици на горски територии подобни системи да бъдат унифицирани и да разполагат с възможност за свързване в единна система.

Отчитайки и през този летен сезон ефективността на 48-те специализирани високопроходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари, е необходимо като приоритетна задача да се осигури във всяко ДГС/ДЛС и РДГ поне по един такъв специализиран автомобил. Те в значителна степен ще спомогнат за осъществяване на необходимия превантивен контрол, както и за много по-успешни гасителни действия.

През 2013 г. за противопожарни мероприятия в 6-те държавни предприятия бяха разчетени 2 446 094 лева. В края на годината са отчетени за изразходвани 1 631 697 лв., което с около 300 000 лв. повече от 2012 г., но все още крайно недостатъчно за изпълнение на всички предвидени и необходими противопожарни мероприятия. Над 504 000 лв. от средствата са възстановени от Мярка 226 на ПРСР, а ос-

таналите повече от 1 100 000 лв. са осигурени от стопанската дейност на държавните предприятия.

Изпълнение на основните противопожарни мероприятия

Наблюдателни кули (направа на нови) - при разчет 516 800 лв. и предвидени 4 бр., са изградени 3 бр. в ДГС - с. Кости, на стойност 504 680 лева. Не е изградена кулата в ЮЗДП - Благоевград.

Барьерни прегради - при разчет 55 250 лв. и предвидени за изпълнение нови 163 621 л.м, са изпълнени 82 897 л.м на стойност 47 811 лева. Неизпълнението е най-вече за сметка на ЮЗДП - Благоевград.

Лесокултурни прегради - при разчет 242 874 лв. и предвидени за изпълнение 909 893 л.м, са изпълнени 638 258 л.м (70 %) на обща стойност 126 493 лева. Неизпълнението е най-вече за сметка на СЗДП - Враца (100 % неизпълнение) и ЮЗДП - Благоевград (40 % изпълнение).

Минерализовани ивици - при разчет 691 244 лв. и предвидени за изпълнение 2 179 176 л.м, са изпълнени 2 112 652 л.м на обща стойност 540 965 лева. Процентът на изпълнение на минерализованите ивици в Североизточното, Северноцентралното, Югозападното и Южноцентралното държавно предприятие е около и над 100 % от разчета им, докато най-сериозно е неизпълнението в Северозападното държавно предприятие (65 % от разчета за годината), както и в Югоизточното държавно предприятие (89 %).

Други изразходвани средства - включва разходите, направени за закупуване и осигуряване на противопожарните депа, защитни облекла, табели, авиоплощадки и други. При предвидени 619 706 лв. са изразходвани едва 227 134 лв. - под 37 % от предвидените средства за годината.

За съжаление в ДП продължава неблагоприятна тенденция за намаляване както на процента на изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия, така и на предвижданите средства за тяхното изпълнение.

2. Контрол и опазване на горските територии от нарушения

Към 31.12.2013 г. Изпълнителната агенция по горите контролира дейностите в горски територии на площ от 4.163 млн. хектара. Прекият контрол в тях се извършва от 441 горски инспектори.

През 2013 г. са извършени над 423 414 проверки на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. За констатираните нарушения, свързани с горското и екологичното законодателство, са съставени 16 860 акта за установени административни нарушения.

В страната са обособени 7 постоянни контролни горски пункта (КГП). Броят им през изминалата година не бе променен, като за продължителни периоди бяха организирани 2 временни КГП на територията на РДГ - Пазарджик.

Констатирани нарушения

След като през 2012 г. бе постигнато увеличаване на броя на констатираните нарушения спрямо 2011 г., през изминалата година се наблюдава намаляване от 10 % спрямо 2012 г., или с 1878 бр. по-малко. От съставените актове 8494 са от служители на ДГС, ДЛС и УОГС, а 6072 - от горски инспектори към РДГ, 256 - от горски инспектори на ИАГ, и 1589 - от служители към общините, частни горовладелски сдружения, служители на МВР и други.

Най-много са актовете, съставени за нарушения на Закона за горите - 14 853. От тях актовете за незаконен транспорт на дървесина са 5486, за незаконен добив - 3152, за разпореждане с незаконна дървесина - 1450, и други. Съставени са 325 акта за нарушения при ползвания на недървесни горски продукти, 44 за преработка на незаконна дървесина, 7 за незаконно строителство, 41 за причиняване на пожари и 212 за други нарушения по ЗГ (съгласно данни от Информационна система „Елица“). По ЗЛОД са съставени 403 акта, по ЗРА - 143, по ЗЛБ и ЗБР - 24, а по други закони - 177.

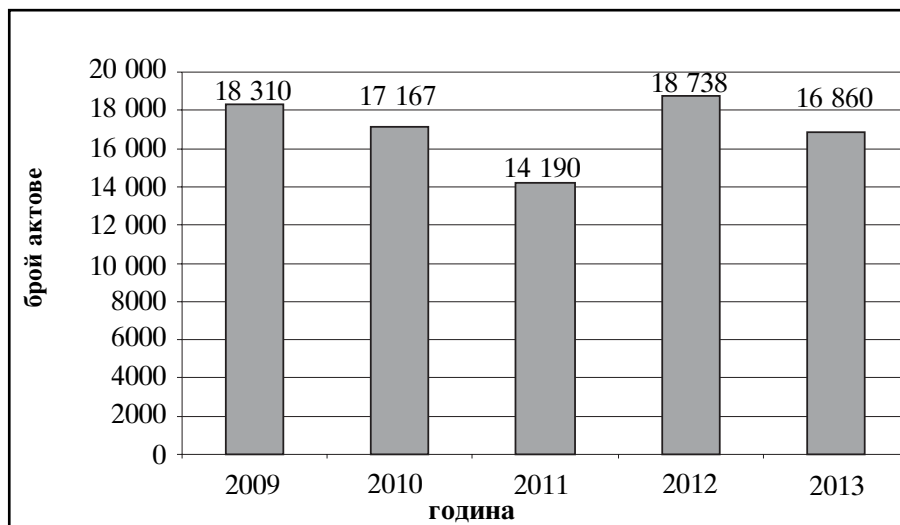
Някои фактори, довели до намаляване на съставените актове:

- След изменението в Закона за горите числеността на горските надзиратели в ДГС/ДЛС бе значително намалена, което допринесе за снижаване на действията им за опазването и контрола в горските територии.

- Опазването на горските територии с площ до 20 дка трябва да се организира и финансира от държавните предприятия. Голяма част от нарушенията се извършват именно там, а служителите на горските и ловните стопанства нямат физическата възможност и финансовия ресурс да опазват толкова много на брой, разпръснати на голяма площ частни имоти.

- Занижен е и контролът от страна на лицата, упражняващи частна лесовъдска практика, на горските територии, които са сключили договори за управление и организиране или изпълнение на добив в горите.

- Невъзможността за осъществяване на ефективен контрол над издаването и ползването на хартиените превозни билети, чрез които в някои случаи се узаконява незаконно добитата дървесина.

Фиг. 4. Брой на съставените актове

Райони с концентрация на нарушенията

На първо място през 2013 г. по установени с актове нарушения се нарежда РДГ - Ловеч, с 2265 акта, което представлява 13.5 % от общия брой АУАН за страната. Проблемите в района на РДГ - Ловеч, остават от години същите, обуславяни от множеството собственици на гори и добре организираната престъпна мрежа за кражба на дървесина. Пример за това е ДГС - Плевен - стопанството с най-голяма площ в страната, където са съставени 65 % от актовете в РДГ - Ловеч.

В РДГ - Берковица, са констатирани 1852 нарушения, което отрежда второ място на дирекцията. Броят на нарушенията съставлява 11 % от общия брой АУАН. Проблемите в този регион са традиционни. Собствениците на гори в региона не полагат грижи за опазването и стопанисването им. Не са сключени договори за опазване на горски територии, собственост на физически и юридически лица. Големият брой частни имоти, прекият достъп до насажденията, наличната гъста пътна мрежа допринасят за извършването на нарушения.

На трето място през годината е РДГ - Кърджали, с 1676 (10 %) от съставените актове. Там се наблюдава спад в нарушенията с 9 %, при сравнение със съставените актове през 2012 година. Дирекцията осъществява дейността си в районите на две териториално-административни области - Кърджали и Хасково, с преобладаващи разпокъсани малки горски територии.

Следват РДГ - Варна, с 1613 АУАН - наблюдава се спад с 38 % спрямо 2012 г., като основната част от нарушенията се извършват във Варненска област (Държавните горски стопанства във Варна и Суворово).

РДГ - Бургас, с 1270 акта е на пета позиция. Нарушенията се извършват основно на територията на ДГС в Айтос и Бургас, и ДЛС „Несебър“.

В РДГ - Благоевград, през 2013 г. са съставени 1070 акта. Налице е спад с над 30 % спрямо 2012 година. Това е най-ниското равнище по съставени АУАН за дирекцията, след 2007 година.

Увеличаване на констатираните нарушения през 2013 г. се наблюдава в РДГ - Русе - 1149, спрямо 1111 през 2012 г., както и в РДГ - Велико Търново - с 60 АУАН повече.

Издадени наказателни постановления, задържани вещи и предмети

По съставените през годината актове за административни нарушения са издадени 12 439 наказателни постановления (НП). След трудностите, най-вече в организацията при воденето на актовете преписки през предходни години, пропуските почти във всички РДГ са отстранени.

От издадените НП са обжалвани със 77 повече в сравнение с 2012 г. (когато са те са били 699), като от тях 142 са отменени със съдебни решения (при 122 отменени през 2012 г.) по данни от информационната система „Елица“.

От образуваните административно-наказателни преписки 186 са прекратени от директорите на РДГ, или със 75 повече от 2012 година.

Наложените парични санкции с НП са общо 1 659 709 лв., а по влезлите в сила НП са 994 227 лева. До края на периода са изпълнени наказания по 1415 НП (11.3 % от броя на влезлите в сила), а 21 са изпълнени чрез НАП на стойност 2249.8 лева.

Събрани са общо 141 314 лв. от влезлите в сила НП, което представлява 14.21 % събираемост. Наблюдава се намаляване на събираемостта, като през 2012 г. тя е била 14.55 %.

В Прокуратурата са изпратени 4936 преписки, 3337 преписки са върнати за административни производства, по 1458 няма решение. Образувани са 141 досъдебни производства. Постановени са 83 осъдителни присъди (10 от които ефективни), докато през 2012 г. присъдите са общо 75.

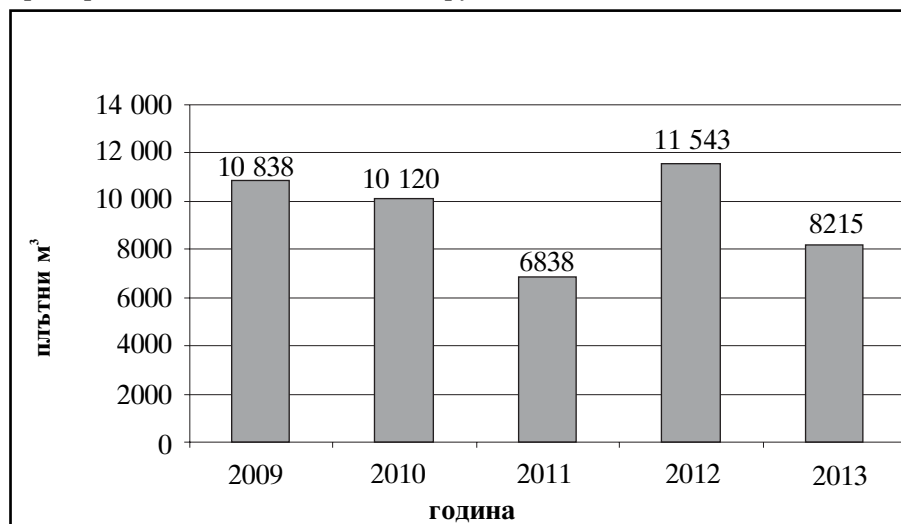
Издадени са 220 акта за налагане на принудителни административни мерки за спиране на дейности по чл. 235 от Закона за горите на часнопрактикуващи лесовъди и са отписани от регистъра за упражняване на лесовъдска практика 16 лица.

През 2013 г. задържаната по актове дървесина е по-малко в сравнение с предходната, което е най-значително при дървата - от 21 035 пр. м³ през 2012 г., на 14 818 пр. м³ (около 30 %). При задържаната обла строителна дървесина от 1572 м³ през 2012 г., на 1200 м³. Задържаната фасонирана дървесина е 142 м³ (със 153 м³ по-малко от 2012 г.). Общо за цялата 2013 г. е задържана 8215 м³ дървесина, което е с 29 % по-малко от 2012 г., когато задържаната дървесина е била 11 543 м³.

Съгласно представените от РДГ данни за 2013 г. дървесината по актове и констативни протоколи (разкрити и неразкрити нарушения) е 18 952 пл. м³.

През 2013 г. са задържани също: 4691 кг недървесни горски продукти (при 3679 кг през 2012 г.), 560 МПС (743 за 2012 г.), 129 коня (194 за 2012 г.), 697 каруци (1127 за 2012 г.), 388 моторни триона (493 за 2012 г.), 218 брадви (440 за 2012 г.), 921 м мрежи и 786 други инструмента и прибори, 413 кг дивечово месо и други.

Фиг. 5. Количество дървесина от разкрити нарушения през 2009-2013 г.

Дейност на РДГ

През 2013 г. служителите в РДГ са извършили общо 253 458 проверки, което е 58.9 % от всички проверки, касаещи горското законодателство. Проверени са 17 677 обекта за преработка и търговия с дървесина, 14 927 обекта за добив на дървесина, 131 801 МПС, 53 243 ловци, 18 396 риболовци.

431 горски инспектори от РДГ са съставили близо 36 % от актовете в страната (по 13.4 на горски инспектор). Наблюдава се тенденция 1853 служители, назначени или наети за опазване на поверените им горски територии от ТП, да съставят незначителен брой актове за нарушения (4 акта на служител), като се търсят за съдействие служителите от РДГ.

Служителите от РДГ и ИАГ са съставили 392 акта на служители от ДГС, ДЛС, УОГС (172 от актовете), общини, частни лесовъди и други лица (220 от актовете), които при изпълнение на служебните си задължения са нарушили горското законодателство.

Задържани са общо 987 м³ обла строителна дървесина, 186 м³ фасонирана дървесина и 10 925 пр. м³ дърва за огрев, което представлява 81 % от общо задържаната дървесина. Освен това са задържани и 560 МПС и 12 ремаркета, 388 моторни триона, 93 оръжия, 11 рибарски мрежи и други.

Проведени са обучения от експерти на ИАГ на горски инспектори, експерти и зам.-директори от 8 регионални дирекции по горите в изпълнение на проект „Ефективно и качествено обучение на служителите от държавната горска администрация за по-ефективно и професионално изпълнение на техните задължения“ по Оперативна програма „Административен капацитет“.

През 2013 г. са наложени дисциплинарни наказания на 37 служители, като от РДГ е уволнен един горски инспектор, трима са наказани с предупреждение за уволнение и 19 - със забележка, а останалите с глоби и имуществени санкции.

Дейност на горските инспектори към Дирекция „Опазване на горите и лов“ в ИАГ

Горските инспектори към ИАГ са извършили над 7600 проверки, като са съставили 256 АУАН, в т.ч. 221 по ЗГ, 21 по ЗЛОД и ППЗЛОД, 1 по ЗРА и 2 по други закони.

Задържани са 33 м³ обла строителна дървесина, 53 м³ фасонирана, 757 пр. м³ дърва за горене, 43 МПС, 8 ремаркета, 9 каруци, 8 коня, 8 моторни триона, 390 л. м рибарски мрежи, 70 кг риба, 6 ловни пушки и други.

Данните показват, че един служител има средно съставени 22 акта за установяване на административно нарушение. През 2013 г. инспекторите работят в състав от 12 служители, организирани в 5 екипа. През годината са съставени 329 констативни протокола за нарушения, което е със 141 по-малко от съставените през 2012 година.

През годината са проведени две обучения, свързани с промените в

ЗГ, ЗЛОД, ЗЛР и ЗБР и поднормативните документи.

В ИАГ няма постъпили уведомления от РДГ за сключени договори по чл. 194, ал. 3 и чл. 195 от ЗГ за опазване на горските територии, собственост на юридически и физически лица.

Взаимодействие с други институции

Традиционно най-добро е взаимодействието с МВР. Във всички регионални дирекции са проведени от 5 до 8 съвместни акции със служители на ОД на МВР по опазването, ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси, както и проверки по спазването на ЗЛОД.

В Регионалните дирекции по горите в Пазарджик, Пловдив, Бургас, Кърджали и Смолян са извършвани съвместни проверки със служители от Дирекция „Специализирани полицейски сили“ (СПС) и Главна дирекция „Гранична полиция“ на МВР. В някои регионални дирекции по горите ежегодно се подписват и изпълняват съвместни оперативни планове за проверки със СПС.

През годината са извършени съвместни проверки с участие на представители на Министерството на вътрешните работи, Прокуратурата, регионални инспекции по околната среда и водите, Агенция „Митници“, Дирекцията за национален строителен контрол, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“, регионалните звена на Националната агенция по приходите, Изпълнителната агенция „Автомобилна администрация“, Дирекция „Инспекция по труда“ и други институции. Проверени са цехове и складове за търговия, транспортиране на дървесина с МПС, както и ловци, риболовци и други. Извършвани са проверки и с неправителствени организации.

По инициатива на РДГ са проведени заседания с кметовете на общини и представители на други ведомства, имащи отношение към опазването и контрола в горските територии.

Проведени са проверки с външни институции в т.ч. с Областна дирекция на МВР - Пазарджик, Държавна агенция „Национална сигурност“, Окръжен съд - Пазарджик, служители на ДГС - Белово, и РДГ - Пазарджик, в горските територии на ДГС - Белово.

Работна група от ИАГ с представители на МОСВ и ДП, по чл. 163 от Закона за горите, след заповед на изпълнителния директор на ИАГ изработи задание за програмиране на софтуер, чрез който да се издават и отчитат в реално време електронните превозни билети за транспорт на дървесина, като информацията за издадените билети ще се записва на централен сървър в ИАГ.

Изработен е образец на електронен дневник за постъпилата, преработена и експедирана дървесина от обекти по чл. 206 от ЗГ, чл. 6 и чл. 13 от Наредба № 1/30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии.

Основни проблеми при контрола и опазването на горските територии

- В почти всички регионални дирекции по горите на екипите с горски инспектори са наложени лимити на горивото за служебните автомобили, като на места те са много ниски и пречат за нормалното изпълнение на служебните им задължения (РДГ в Пазарджик, Ловеч, Берковица, Велико Търново).

- Много регионални дирекции по горите и изнесените им структури (офиси) през изтеклата година останаха със значителен брой незаети щатни позиции за горски инспектори (РДГ във Велико Търново, Стара Загора, Берковица, Ловеч, Бургас), като причините за това са както липса на интерес от кандидати поради ниско заплащане, така и недостатъчно средства във фонд „Работна заплата“. След законови промени отпадна и възможността за допълнително стимулиране на горските служители с процент от събраните суми от съставените от тях АУАН.

- В три регионални дирекции по горите (Велико Търново, Стара Загора и Русе) няма формирани изнесени структури, офиси и оборудване, които да ползват горските инспектори.

- На екипите от горски инспектори в РДГ втора година не е осигурено теренно облекло, което също затруднява нормалното изпълнение на служебните им задължения и допълнително води до демотивиране на служителите.

- Служителите в ДГС/ДЛС, назначени по чл. 188, ал. 1 от ЗГ за предотвратяване и установяване на нарушения в горските територии, не са заинтересовани да следят за нарушения в горски територии, недържавна собственост.

- Събираемостта на сумите по влезлите в сила наказателни постановления продължава да е ниска. Незаплащането на глобите и санкциите създава чувство за ненаказуемост и нарушенията в горите продължават.

- Налице е незаинтересованост и неинформираност на голяма част от собствениците на горски имоти за тяхното стопанисване и опазване. Това довежда до много проблеми по опазването им, което заедно с факта, че имотите са в съсобственост на голям брой наследници, затруднява управлението им и е сериозна предпоставка за незаконни сечи и кражди на дървесина.

- Регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика, избягват да съставят актове за нарушения и не извършват вменения им по закон дейности по контрол и опазване на горските територии. Единствено в РДГ - Велико Търново, през годината са съставени 28 АУАН за нарушения по ЗГ от регистрирани лесовъди.

- В много случаи регистрираните лесовъди работят некоректно, като в изготвените документи завишават или намаляват количествата на маркираната и транспортираната дървесина. Така се узаконява крадена дървесина или се укриват доходи.

- За горските територии, общинска собственост, не навсякъде са изградени изискващите се по ЗГ общински структури за управлението им и на много места не са назначени лица с лесовъдско образование.

- Кметовете на голяма част от общините, собственици на гори, не са назначили служители, които да изпълняват функциите по опазване на тези горски територии.

- Наложително е превозните билети да се издават единствено в електронен формат, в т.ч. и от обектите по чл. 206 от ЗГ, което при навременно отчитане ще доведе до намаляване на нарушенията.

- Не е достатъчен броят на базите за съхраняване на задържани материали и вещи, както и на техника, с която да се извършва задържането и транспортирането им.

- Незаконната сеч от организирани групи, престъпление по смисъла на НК, е проблем, който следва да бъде решен с прякото участие на органите на МВР. Това се отнася най-вече за регионите на РДГ в Берковица, Ловеч, Велико Търново и Бургас, предимно за горски територии, собственост на физически лица.

- Информационната система за водене на актовете преписки „Елица“, създадена в близкото минало, за да обслужва горските и ловните стопанства, в настоящия момент не покрива всички нужди на РДГ при водене на преписките.

Предложения за оптимизиране на дейността

- Да се изготвят необходимите нормативни и административни документи, чрез които да се ангажират всички институции, които имат отношение към опазването на горските територии и предприемане на съвместни действия при опазването им.

- Да се приключи пререгистрацията на обектите за преработка и търговия с дървесина, като производствените марки на неработещите обекти да бъдат извадени от употреба.

- Да се преразгледа стратегията за функциониране на постоянните КГП, като се има предвид превантивният ефект на контрола при тран-

спортирането на дървесината.

- Ръководствата на РДГ да предприемат по-решителни действия и да засилят контрола при дейностите в горските територии на общинските лесничейства и частните собственици.

- Да се продължи провежданата разяснителна кампания от РДГ на собствениците на недържавни гори за задълженията по опазването на техните имоти от нарушения и защитата от пожари.

- Да се завиши възискателността към работата на служителите в РДГ, както и да се подобри тяхното финансово стимулиране. Да продължат обученията на горските инспектори, свързани с административно-наказателните разпоредби и промените в нормативната база.

- Да се насърчат държавните горски предприятия и други собственици на горски територии да организират обучения на своите служители, имащи права да съставят актове.

- Законът за лова и опазване на дивеча да се актуализира, като се включат липсващи административно-наказателни разпоредби за нарушения, описани в Правилника за прилагане на ЗЛОД. По сега действащия закон наказващият орган не може да осъществява правомощията си.

Приоритетни задачи и мерки

- Внедряване на нов модул в информационна система на ИАГ за издаването и отчитането на електронни документи за сеч и транспорт на дървесина.

- Продължаване и разширяване на взаимодействието между институциите за подобряване на съвместната дейност по предотвратяване и разкриване на нарушения, в т.ч.:

- промяна на Методическите указания за разкриване на престъпления и установяване на административни нарушения в горите;

- подписване на съвместни инструкции и споразумения за сътрудничество с НАП, Агенция „Митници“, МВР-КАТ, ДАИ и други;

- взаимодействие с държавни институции при опазването и контрола на ползването и търговията с дървесина и недървесни горски продукти;

- законова промяна на действащата горска нормативна база, имаща отношение към опазването на горските територии, както и на Наказателния кодекс.

- Отразяване на проблемите по опазване на горските територии в медиите и разпространяване на положителния опит в опазването на горските територии.

- Търсене на административно-наказателна отговорност от длъж-

ностните лица при груби и повтарящи се нарушения на законодателството, в т.ч. завишаване на финансовите санкции.

- Намиране на нови форми и методи за повишаване на събираемостта на наложени глоби и санкции по влезли в сила наказателни постановления, в т.ч. ползване на частни съдебни изпълнители.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

1. Одитни ангажименти

Съгласно утвърдения от изпълнителния директор на ИАГ годишен план за дейността по вътрешен одит за 2013 г. са поети и извършени 28 одитни ангажимента за даване на увереност (ОАУ). Изготвени са и са приети 28 одитни доклада. По искане на ръководството на ИАГ от плана са отпаднали 12 обекта, като на тяхно място са включени нови 12 обекта, съобразно оценката на риска в тях.

За изпълнението на одитните задачи тримесечно на изпълнителния директор на ИАГ са представяни доклади на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) и раздел V от Статута на дирекцията, като по тях е взето отношение и с цел недопускане на установените слабости и нарушения са уведомявани останалите структури и специализирани териториални звена към Агенцията.

По 2 одитни доклада за установените индикатори за измами са уведомени компетентните органи.

Във връзка с одобрен Доклад № ИАГ-38590/18.11.2011 г. от министъра на земеделието и храните бяха извършени финансови одити на финансовото управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ, финансовото управление на дейностите и управлението на имуществото на ДГС - Ардино, с одитиран период от 07.05.2008 г. до 30.06.2011 г. и ДГС - Харманли, за периода от 07.05.2008 г. до 30.09.2010 година.

Извършиха се финансови одити на финансовото управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ и управлението на имуществото:

- В 11 Регионални дирекции по горите - София, Ловеч, Бургас, Благоевград, Русе, Велико Търново, Шумен, за отчетен период от 01.01.2009 г. до 31.12.2012 г. и РДГ в Сливен, Бургас и Кърджали с одитиран период от 01.01.2013 г. до 30.09.2013 година.

- В 10 Дирекции на природни паркове - „Сините камъни“, „Българка“, „Златни пясъци“, „Русенски Лом“ и „Рилски манастир“ с одитен период от 01.01.2011 г. до 31.12.2012 г., ДПП „Врачански Балкан“ и ДПП „Беласица“ с одитен период от 01.01.2011 г. до 30.09.2013 г., ДПП

„Сините камъни“ с одитиран период от 01.01.2013 г. до 30.09.2013 г., ДПП „Шуменско плато“ и ДПП „Персина“ - от 01.01.2009 г. до 31.12.2012 година.

Бяха извършени одити на финансовото управление на бюджетните средства и управлението на имуществото в Горска семеконтролна станция - Пловдив, Лесозащитна станция - Пловдив, Опитна станция по дъбовите гори - Бургас, с одитиран период от 01.01.2009 г. до 31.12.2012 г., Горска семеконтролна станция - София, с одитиран период от 01.01.2011 г. до 30.09.2013 г., Лесозащитна станция - Варна, от 01.01.2011 г. до 30.09.2013 г. и Национална научно-изследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча - София, с одитиран период от 01.01.2011 г. до 30.09.2013 година.

2. Съществени констатации

При извършените одити бяха направени съществени констатации, свързани със:

- Състояние и функциониране на системите за финансово управление и контрол.
- Финансова дейност и включената в отчетите счетоводна информация.
- Управление на функциите и процесите в отдел „Човешки ресурси“.
- Извършване и отчитане на разходите за заплати и други възнагравания на служителите.
- Управлението и отчитането на имуществото.
- Изпълнение на препоръки от предходен одитен ангажимент.

3. Основни изводи и препоръки

Одитирането на процеса на управлението на финансите дава основание на вътрешния одит да направи следните **изводи**:

- касовите отчети представят в достатъчна степен вярно, точно и коректно финансовите резултати от дейността на одитирания обект;
- извършените тествания и проверки за изграждането и функционирането на Системата за финансово управление и контрол (СФУК) дава основание на вътрешния одитор да изрази мнение, че не във всички обекти са спазени изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) и системата на вътрешен контрол е функционираща и дава възможност за минимизиране на рисковете и поставянето им в разумни граници;
- проверките на приходите показват, че е спазен редът на начисляване и превеждане на приходите към бюджета в съответствие със зако-

новите и подзаконовите нормативни актове;

- счетоводното отразяване на приходите е осъществено точно и коректно в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството;

- вътрешният одит изразява мнение, че продажбата на конфискувани в полза на държавата вещи е извършвана в изпълнение на реда и условията на Наредба № 7/14.11.1997 г., а приходите от тях своевременно са превеждани към Изпълнителната агенция по горите;

- в резултат на извършените съществени проверки одитът изразява мнение, че е допускано при определяне на индивидуалния размер на основната месечна работна заплата при назначаване на някои служители да не се спазват изискванията на ПМС № 67/14.04.2010 г. за заплатите в бюджетните организации и дейности и на утвърдените вътрешни правила за работната заплата, което не представлява висок риск за одитираната организация, тъй като не е довело до надвишаване на утвърдените средства за работна заплата;

- в резултат на проверките е установено, че са начислявани и изплащани средства за допълнителни трудови възнаграждения на служителите съгласно разпоредителни писма от Изпълнителната агенция по горите и заповеди на директора за поименно разпределяне на средствата в размери до определените от висшестоящия разпоредител;

- предприети са действия за предотвратяване на допуснати нарушения на нормативната уредба и неправомерно изразходване на бюджетни средства.

По-съществени препоръки, дадени на ръководителите на одитираните обекти:

- в изпълнение на чл. 5, ал. 2, чл. 7, ал. 1, т. 15 и чл. 13 от ЗФУКПС директорите да предприемат действия за разработване, актуализиране и утвърждаване на всички необходими инструкции и вътрешни правила по компонентите за финансово управление и контрол, както и за ефективното функциониране на системите за финансово управление и контрол с цел да се гарантира икономично, ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, съгласно разпоредбите на ЗФУКПС;

- да се коригира стойностният праг за осъществяване на предварителен контрол при поемане на задължения и извършване на разходи в размер, който дава разумна увереност за добро финансово управление;

- в изпълнение на ЗФУКПС и Вътрешните правила за финансово управление и вътрешен контрол да се прилага системата на двойния подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на разходи без подписите на ръководителя на организацията и лицето, отговорно за счетоводните записвания;

- да бъдат предприети управленски действия за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол, съгласно изискванията на ЗФУКПС;

- ежегодно да се актуализира Стратегията за управление на риска в ИАГ;

- в изпълнение на Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация и писмо с изх. № ИАГ-29294/ 01.08.2012 г. от Изпълнителната агенция по горите да се предприемат действия за разработване и утвърждаване на вътрешни правила за работната заплата, които да отразяват промените, настъпили с нормативните актове и да са съобразени със структурата и дейността на ДПП и на териториалните звена на ИАГ;

- да се спазва финансовата дисциплина, като не се допуска получаването на суми в брой от касата за облекло или други суми от името на друго лице без представено пълномощно;

- да не се допуска служител неправомерно да подписва документи в качеството на възложител, без наличие на заповед за възлагане на правомощия от директора;

- да се спазват разпоредбите на чл. 5, ал. 1, т. 14 от Устройствения правилник на ИАГ, като не се допуска изплащане на средства от касата за командировки на директора преди заповедите за командировка и отчетите за извършените му разходи да са утвърдени от Изпълнителната агенция по горите;

- да се предприемат управленски действия за установяване на разходните норми на служебните автомобили, спрямо които да се изчисляват разходите за гориво;

- материалната отговорност при зареждане и обслужване на служебните автомобили да се прехвърля от един служител на друг със заповед на директора и след замерване на наличното гориво и съставяне на протокол за приемане и предаване на автомобила и оборудването му;

- размерът на индивидуалната основна месечна заплата на служителите да се определя в законно установените прагове и размери за заеманата длъжност;

- средствата за допълнително материално стимулиране да се начисляват и изплащат на основание заповед от ИАГ и заповед на съответния директор за поименното им разпределение;

- да не се допуска изразходване на бюджетни средства за капиталови разходи без предварително осигурено и одобрено финансиране от ИАГ;

- да се изпълняват указанията на висшестоящите разпоредители за

извършване на инвентаризации и преоценки;

- да се спазват нормативните изисквания при счетоводното завеждане на активите със стойност под прага на същественост за системата на ИАГ;

- при назначаване на служители да се отразява промяната в поименното разписание на длъжностите в ДПП;

- да се прецизират извършваните разходи по проекти с цел недопускане на неверифициране на суми вследствие от наложени финансови корекции от Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“.

По дадените препоръки директорите на одитираните обекти са изготвили конкретни планове за действие с определени срокове и изпълнители с цел преустановяване на допуснатите слабости и нарушения и подобряване на дейността си.

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ

I. Система за финансово управление и контрол (СФУК) в ИАГ

1. Управление на риска в ИАГ

- Изготвени са обобщена карта на риска и обобщен риск-регистър за 2013 г. за ИАГ.

- Изпълнени са действия за снижаване на рисковете в дирекциите за първото шестмесечие на 2013 година.

- Изготвен е План за действие за намаляване на остатъчните рискове за второто шестмесечие на 2013 година.

2. Преглед и анализ на основните компоненти на СФУК

На основание изискванията на ЗФУКПС и методическите указания, издадени от министъра на финансите, бе извършена актуализация на актовете на Централното управление на ИАГ по всеки елемент от системата:

По елемента Контролна среда:

- Вътрешни правила за създаване на организационна структура, определяне на правата и задълженията и линиите на докладване в Изпълнителната агенция по горите.

- Политика за реализиране на управленската отговорност в ИАГ.

- Стандарти за финансово управление и контрол, прилагани от ръководството и служителите на ИАГ.

- Вътрешни правила за делегиране на правомощия, възлагане на за-

дължения и изисквания към отчитането на изпълнението в ИАГ.

По елемента Контролни дейности:

- Инструкция за регистриране, докладване и реакция на сигнали за корупция и индикатори за измами в ИАГ.
- Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи на ИАГ.
- Вътрешни правила за финансово управление и контрол в ИАГ.
- Инструкция за организационните процедури по отчитане на касовите операции в ИАГ.
- Вътрешни правила за осъществяване на оперативен контрол в ИАГ.
- Инструкция за извършване на предварителния контрол в ИАГ.
- Инструкция за предварителния контрол във връзка с командироването в страната и чужбина на служителите от ИАГ.
- Инструкция за инвентаризация на активите, пасивите, материалните запаси, вътрешните разчети и касата на ИАГ.
- Инструкция за попълване и движение на контролния лист за извършване на предварителен контрол и регистър на финансовия контролор в ИАГ.
- Система за управление, контрол, мониторинг и отчитане на проекти с външно финансиране, изпълнявани от държавната горска администрация.
- Инструкция за достъп и защита на активите на ИАГ.
- Инструкция за определяне или премахване на нивото на класификация на информацията в ИАГ.
- Инструкция за бюджетния процес в ИАГ.
- Вътрешни правила с общите изисквания за извършване на предварителен контрол в ИАГ.

По елемента Управление на риска:

- Стратегия за управление на риска в ИАГ.

По елемента Мониторинг:

- Вътрешни правила за реда и начина на осъществяване на мониторинг на системите за финансово управление и контрол в Изпълнителната агенция по горите.

II. Годишен доклад за състоянието на СФУК

Изготвени са обобщен въпросник и годишен доклад за Системата за финансово управление и контрол с препоръки за областите на финансово управление и контрол. Докладът и въпросникът са изпратени на

министъра на земеделието и храните за включването им в Консолидирания доклад за Република България.

III. Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход в ИАГ

- на всички документи (платежни нареждания, авансови отчети, разходни касови ордери, приходни касови ордери, валутни РКО, валутни ПКО и валутни авансови отчети);

- обществените поръчки по реда на ЗОП на всички етапи от провежданата процедура;

- всички дейности, свързани с извършване на разходи по проектите на ИАГ по структурните фондове на ЕС и по международните проекти.

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2013 г.**

СОФИЯ, 2014